

DEJA VU

A DEBRECENI EGYETEM ALUMNI MAGAZINJA

2014. TÉL
III. ÉVFOLYAM 2. SZÁM

MEGJELENIK FÉLÉVENTE

HANNA KINCSE AZ ÉLMÉNYEK KINCSTÁRA

Miért a Hanna Kincse?

Ideális helyszín • barátságos környezet • különleges gasztronómia

Céges rendezvények

Csapatépítő tréningek

Konferenciák

Termékbemutató rendezvények

Családi rendezvények

Esküvők

Keresztelők

Születésnapok

Óvodáknak, iskoláknak csoportos kirándulási célpont (tanyavilág bemutatás)

Hobbyi horgászat

Egyéb rendezvények

Az élmények kincstára

Info: +36 30 399 9741 • +36 30 569 6755 • +36 52 526 510 • info@hannakincse.hu • www.hannakincse.hu • **Megközelítés:** Autóval, kerékpárral: Debrecenből a 48-as úton haladva Nagycserénél, a Gúti utcára fordulva kell a földúton követni a jelzéseket. Zsuzsi vonattal: a Sámsoni út megállónál kell leszállni és onnan egy rövid séta vezet a kijelölt úton.
Nyitva tartás: Hétfő - Péntek: 9.00 - 17.30 • Szombat: 8.30 - 12.30

KUPON
10%

kedvezmény a Hanna Kincse Él-
ményparkban, 2015 évi bármilyen
foglalásra! Érvényes: 2015. 02. 28-ig

KUPON
10%

kedvezmény a Hanna Kincse Él-
ményparkban, 2015 évi bármilyen
foglalásra! Érvényes: 2015. 02. 28-ig

KUPON
10%

kedvezmény a Hanna Kincse Él-
ményparkban, 2015 évi bármilyen
foglalásra! Érvényes: 2015. 02. 28-ig

Szerkesztői ajánlás

Tisztelt Alumni Tagok, Kedves Olvasók!

Bízom benne, hogy időben megérkezett magazinunk, így a karácsonyfa alatt idén az Alma Mater jelképes ajándéka, a „DEja vu” legújabb száma is megtalálható lesz majd. Amilyen gondossággal, odafigyeléssel készülünk az ünnepre, családtagjaink, barátaink megajándékozására, olyan szeretettel készítettük mi is lapunk legfrissebb számát Önöknek. Nagy öröm számunkra, hogy kedvelik már megszokott rovatainkat, de még nagyobb öröm, mikor egy-egy alumnusunk javaslatára új témákról írhatunk, ahogy tettük ezt a következő oldalakon.

Várjuk írásait, régi fotóikat, ötleteiket arról, hogy mit olvasnának szívesen a következő lapszámokban!

Az Alumni Központ munkatársai nevében kívánok Önnek és családjának szeretetteljes, áldott karácsonyi ünnepeket, és békés, boldog, eredményekben gazdag új évet!

Rófi Mónika

DEja vu

A Debreceni Egyetem Alumni Magazinja

Kiadja: a Debreceni Egyetem Alumni Központja

Felelős kiadó: Dr. Szilvássy Zoltán rektor

Főszerkesztő: Dr. Rófi Mónika

Lapszerkesztők, szerzők:

Balogh Fruzsina, Béres Zsuzsa, Dávid Orsolya,
Dr. Kozmáné Lőrincz Emese, Pálóczi Alexandra,
Rózsa Judit, Szabó László, Terhes Brigitta

Arculat: Barna Ildikó · Grafika: Szabó Balázs

Fotók: Alumni Központ, unideb.hu

Szerkesztőség:

DE Oktatásszervezési Központ

302. iroda

4032 Debrecen, Nagyerdei krt. 94.

Megjelenik 9000 példányban.

Nyomdai munkák: Printart-Press Kft.

Felelős vezető: Szabó Balázs

HU ISSN 2063-6148

Ki lehet Alumni tag?

A DE Alumni tagja az lehet, aki a Debreceni Egyetem vagy a jogelőd intézményei (Debreceni Agrártudományi Egyetem, Debreceni Orvostudományi Egyetem, Kossuth Lajos Tudományegyetem, Hajdúböszörményi Wargha István Pedagógiai Főiskola) egykori vagy jelenlegi hallgatója, oktatója, kutatója, dolgozója. Azok a magánszemélyek vagy cégek képviselői is lehetnek DE Alumni tagok, akik bár nem voltak, vagy jelenleg nem tagjai az intézménynek, de támogatják a Debreceni Egyetem Alumni tevékenységét.

Regisztráció: www.alumni.unideb.hu

Elérhetőségek:

Cím: DE Oktatásszervezési Központ 302. iroda
(4032 Debrecen, Nagyerdei krt. 94.)

Levelezési cím:

Debreceni Egyetem Alumni Központ
(4032 Debrecen, Egyetem tér 1.)

Telefon: 52/258-025 • 52/258-028

E-mail: alumni@unideb.hu

Honlap: www.alumni.unideb.hu

„Isten nevében a haza üdvére...”

■ BÉRES ZSUZSA

100 évvel ezelőtt, 1914. október 1-jén tartotta első tanévnyitóját a Református Nagytemplomban a Debreceni Magyar Királyi Tudományegyetem, majd néhány nap múlva az oktatás is elindult. Idén, a centenárium évében, az elődök előtt tisztelegve a Debreceni Református Hittudományi Egyetemmel közösen ugyancsak a Nagytemplomban tartotta szeptember 7-én tanévnyitó ünnepségét a Debreceni Egyetem.

A Debreceni Egyetem jogelődjének első szemeszterét azonban beárnyékolta a kezdődő világháború. Az 1914. október 1-jei tanévnyitó ünnepségen a hadba vonulók miatt hiányos tanári kar és csekély számú hallgatóság vett részt a Debreceni Református Nagytemplomban.

Az esemény ünnepi istentisztelettel kezdődött a Nagytemplomban, majd egyetemi közgyűléssel folytatódott a Kollégium dísztermében, ahol Kiss Ferenc rektor tartott beszédet.

Az istentisztelet után az ünnepség a Kollégium dísztermében folytatódott, ahol jelen volt Domahidy Elemér főispán, Baltazár Dezső református püspök, gróf Dégenfeld József főgondnok, Márk Endre udvari tanácsos, egyházkerületi ügyész, Varga Elemér városi tanácsnok, Keserü Lajos törvényszéki elnök, Lóky Béla római katolikus főgimnáziumi főigazgató, Kardos Albert, a reáliskola igazgatója, Géressy Kálmán tankerületi főigazgató, valamint Szele György, K. Tóth Kálmán, Jánosi Zoltán református lelkészek, Juhász Nagy Sándor, a református egyház főjegyzője. És természetesen megjelent az akkor még kisszámú egyetemi ifjúság is. A kollégium kántusa a „Győzelemről győzelemre szállva...” kezdetű dalt adta elő, majd ezt követően tartotta meg ünnepi beszédét Kiss Ferenc rektor.

„Új jövevény, magyar királyi Tudományegyetem! Nem kell neked itt új utakat törni: előtted a kipróbált, beigazolt, százszor megáldott út... nem kell a tudományt megteremtened: hangyaszorgalommal, becsületes kézzel épített oltáron rég lobog itt a láng, a türelem, másvélemény tisztelete, lelkiismereti, vizsgálódási, meggyőződésbeli szabadság nem most kopogtat itt a kapukon. Egykorúak azok a kollégiummal... A múlt bölcsen megalapozza jövődet. Nem lesz nehéz hivatásod betöltése: az utat járd szélesebbre, az Isten félelmét alapozd meg jobban, a kultúra tűzét lobbantsd nagyobb lángra, szabadság kultuszát fejleszd mind magasbra s a nemes patinát ne eltüntesse, - aranyozza meg gondos utódságod. Ez a létjogod, ebben fogsz győzni... nem mulaszthatjuk el, hogy az egyetem működésének első órájában meg ne emlékezzünk azokról, akiknek ez új intézmény lételét köszöni.”

A rektor elsőként Ferenc József császárnak, majd gróf Tisza István miniszterelnöknek, Jankovich Béla vallás- és közoktatásügyi miniszternek mondott köszönetet, ezt követően Debrecen szabad királyi város közönségének, „mely az egyetemhez fűződő kulturális s nemzeti nagy érdekeket első pillanatban felismervén... fejedelmi áldozatával tette lehetővé az öt karú egyetem felállítását... E helyen s ez alkalommal kedves tisztünk megállapítani a tény, hogy a tiszántúli egyházkerület hozta a legnagyobb áldozatot, midőn ős főiskolája drága koronáját, az ország első akadémiáját adta fel... Találjon, s bizonyára talál is az egyházkerület édes jutalmat abban a felemelő tudatban, hogy... egy új magyar egyetem alakulását ő biztosította.”

A közgyűlés a rektor indítványára elfogadta, hogy a királyhoz hódoló, a miniszterelnökhöz és a kultuszminiszterhez pedig üdvözlő táviratot küldjenek. Az uralkodó nevében a kabinetiroda válaszolt: „Kiss Ferenc úrnak, az egyetem rectorának Debreczen. Ő császári és apostoli

királyi Felsége a tudományegyetem tanácsának és közgyűlésének mai megnyitó ünnepélyük alkalmából tolmácsolt királyhűségéért és hadserege győzelmét esdő fohászért legkegyelmesebben köszönetét nyilvánítani méltóztatik. Az új egyetemet a tudomány előrevitelére és terjesztésére irányuló működésében mindenkor Ő Felsége legjobb kívánságai fogják kísérni.”

Gróf Tisza István válasza: „Nagyságos Rector Úr! Fogadja és tolmácsolja, kérem, szíves megemlékezésükért hálás köszönetemet. Boldog vagyok, hogy a debreczeni egyetem életre keltésének nagy művében némi részt vehettem. Igaz tisztelettel vagyok őszinte híve: Tisza.”

Jankovich Béla így válaszolt: „Az egyetem megnyitása alkalmából reménnyel eltelve üdvözlöm a debreczeni egyetem tanári karát és hallgatóságát, őszintén kívánván, hogy együttes nemes munkálkodásukat Isten áldása kísérje.” (A Debreczeni Magyar Királyi Tudományegyetem évkönyve az 1914/15. tanévről).

A teológiai karon 80, a jogi karon 133, a bölcsészeti karon 8, összesen - a korábbi felsőbb évesekkel együtt - 354 beiktatott hallgatóval indult a tanév. A Református Hittudományi Kar dékánja Erdős József, a Jog- és Államtudományi Kar dékánja Kun Béla, a Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Kar dékánja Pokoly József volt. Az induló létszám mára, száz év alatt megszázsorozódott, hiszen a Debreceni Egyetem hallgatóinak száma napjainkban meghaladja a 30 ezret.

A debreceni egyetem megnyitó ünnepe.

Ma, október 1-én nyitják meg a debreceni egyetemet. Régóta várt már e város e napra, amelyet azonban egy világháború közepette mellett kellett megélnie. Ám a jelenlegi helyzet mellett is ma figyelmünkkel azon kulturális esemény felé fordulunk, amelyet a debreceni egyetem megnyitása jelent.

Az egyetem megnyitása ünnepélyes keretben történik, amelyről az alább közölt meghívó nyújt teljes tájékoztatást:

Meghívó. A debreceni m. kir. tudományegyetem rectora és tanácsa tisztelettel meghívja az egyetemnek 1914-ik évi október hó 1-én, délelőtt 10 órákor tartandó megnyitó-ünnepére.

Az ünnepély programja:

Istentisztelet délelőtt 10 órakor a református nagytemplomban, következő renddel: 1. Fennálló ének: Jövel Szentlélek Ur-isten... 37. dicséret, 1. verse. 2. Közéneke. Te benned bízunk... XC zsoltár 1. verse. 3. Imádkozik dr. Ferenczy Gyula egyetemi ny. r. tanár, a református hittudományi kar tagja. 4. Záróének: 37. dicséret 2. verse.

Egyetemi közgyűlés az istentisztelet után a debreceni kollégium dísztermében, melyen a debreceni kollégiumi kántus éneke után Rector a tanévet megnyitja s a debreceni kollégiumi kántus éneke az ünnepélyt bezárja.

Elhelyezkedés a nagytemplomban: Egyetemi tanács a szószékkel szemben lévő első, egyetemi tanári kar a szószékkel szemben lévő 2-3-ik. tanintézetek képviselői a szószékkel szemben lévő 4. s következő, polgári és katonai hivatalok s hatóságok küldöttai, képviselői a szószéktől balra eső 6 első padban, egyetemi polgárok a keleti hajó piac felőli oldalán foglalnak helyet.

Debrecen, 1914 szept. 29.

Az évforduló alkalmából idén újra a Nagytemplom adott otthont a jubileumi tanévnyitó ünnepségnek, amelyet a közös múlt iránti tiszteletből együtt rendez a Debreceni Egyetem és a Debreceni Református Hittudományi Egyetem. Mindkét egyetem történetének kitüntetett pillanata a jubileum közös ünneplése, azé az intézményé, amely egy évszázaddal ezelőtt a város, az állam, az egyházkerület és egyéni jötevők segítségével jöhetett létre. Az ünnepség – ahogy 100 évvel ezelőtt is – istentisztelettel kezdődött, amelyen *Bölcskei Gusztáv*, a Tiszántúli Református Egyházkerület püspöke hirdetett ígét. Tanévnyitó beszédet mondott *Fekete Károly*, a Debreceni Református

Hittudományi Egyetem és *Szilvássy Zoltán*, a Debreceni Egyetem rektora, majd *Kósa Lajos*, Debrecen Megyei Jogú Város polgármestere is köszöntötte a két intézmény elsőéveseit. Az elsőévesek képviselői az ünnepségen közösen tettek esküt, amit Körösparti Péter, a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciájának elnöke mondott elő. A tanévnyitót díszvendégként megtisztelte jelenlétével, és beszédet mondott *Orbán Viktor*, Magyarország miniszterelnöke. Az eseményt a Duna TV élőben közvetítette, de a televízió nézők mellett az érdeklődők a Nagytemplom előtt felállított kivetítőn és a Debreceni Egyetem honlapján is figyelemmel kísérhették az ünnepséget.

„Az ajtó nyitva, csengetni felesleges.”

Műtét és a látásvizsgálatokkor használt vízus tábla is őrzi a nevét, a szemész szakorvos jelöltek pedig még ma is az általa írt műtéttankönyvből készülnek a vizsgákra. Kettesy Aladár professzor nevét városunkban iskola, egyetemünkön szobor és a róla elnevezett emlékérem is őrzi. Unokája Beáta azonban nem tudatosan választotta a szemész szakmát, mégis továbbviszi a nagypai örökséget.

■ DÁVID ORSOLYA

Milyen érzés úgy munkába járni minden reggel, hogy Dr. Kettesy Aladár professzor szobra előtt halad el?

Kettős. Egyrészt büszke vagyok rá, hogy ő volt a nagypapám, másrészt viszont olyan színvonalon dolgozott, hogy azt lehetetlen utolérni, de azért próbálkozom.

Meghatározta a pályaválasztását a nagypapa hivatása?

Nem, illetve tudat alatt biztos. Azt mondják, hogy úgy járok a folyosón, úgy beszélek a betegekkel, ahogy nagypapa. Akik találkoztak vele is, és velem is, azt állítják, hogy sok közös van bennünk. Például én is nagyon szeretek oktatni, előadásokat tartani, és neki is erőssége volt a kommunikáció. Kicsi voltam még – 9 éves –, amikor meghalt, így a szakmai munkájába nem láttam bele. Biztos, hogy a génjeinkben benne van az orvoslás, betegellátás, az emberekkel való kommunikáció, ezt nem lehet tanulni, kell, hogy legyen valamilyen adottság.

Milyen emlékei vannak a nagypapájáról? Milyen ember volt?

Olyan igazi tudós. Mindenhez értett, a sakktól kezdve a horgászaton át a politikáig, nyilván az orvostudomány mellett. Vasárnaponként hozzánk járt ebédelni. Mindig csészeből ette a levest, és ebéd után sakkozott apával, majd aludt egyet. Egy másik élénk emlékem, hogy a klinikai villában, ahol lakott, volt egy szekrénye bordó függönnyel, és mindig onnan kaptuk az édességet. Tudtuk, hogy ha

odalépett a szekrényhez, az jót jelentett, jött a csoki vagy a cukorka. És amire még emlékszem, hogy mindig biciklivel járt.

Milyen speciális szakterülettel foglalkozott Dr. Kettesy Aladár? És mit választott ön?

Nagypának nagyon sok volt, többek között a kancsalság keletkezése, a szemészeti műtéttan és szövettan, a színlátás elmélet, a látásfiziológia. Én a kontaktlencse szakrendelést vezetem, a kontaktlencse illesztéssel, komplikációkkal, fertőzésekkel foglalkozom. Ez egy speciális terület a szemészetben belül. Ide tartoznak a higiénés, ápolási, viselési szabályok, kezdve attól, hogy meddig hord valaki egy lencsét, betartja-e a viselési időt, egészen a komoly, akár vakságot okozó fertőzésekig.

A professzor által írt műtéttankönyv alapl műnek számít, és még ma is tanulnak belőle. Ön is forgatta?

Persze, a német nyelven írt „Eingriffe am Auge” című műtéttankönyvét több nyelvre lefordították. Mivel én tudok németül, az eredetiből tanultam, abból készültem a szakvizsgámra. Több szemészeti műtét elnevezése fűződik nagypapa nevéhez, néhány hete végeztem is egy Kettesy-féle entropium ellenes műtétet. Jó érzés volt, viccelődtek is velem a műtőben, hogy Kettesy-ként „Kettesy”-t operálok.

Tudják önről a hallgatók, hogy köze van a legendás szemészhez?

Igen. A vízus tábla, amit a látásélesség meghatározására használunk, az ő nevét őrzi. Gyakorlaton a hallgatóknak feltűnik a névazonosság és meg szokták kérdezni, hogy van-e rokonság közöttünk. Ilyenkor gratulálnak. Az is előfordul, hogy megállít egy beteg a folyosón, hogy őt a nagypapám kezelte annak idején.

Van a családban más orvos?

Nincs. Sokszor mondják, hogy a nagyszülők tulajdonságait az unokák viszik tovább. Viszont van egy gimnazista fiam, aki érdeklődést mutat a szemészet iránt. A középiskolában most már kötelező közösségi gyakorlatot is tenniük kell a diákoknak érettségi előtt. A fiam itt a Szemklinikán önkénteskedett nyáron, és azt mondta, hogy nagyon tetszik neki a szemészet. Nem biztos, hogy orvos lesz, de optometristaként szívesen dolgozna.

Ön miért éppen a szemészetet választotta?

Ez annyiban tudatos volt, hogy mindenképpen műtétes szakmát szerettem volna. A nagy álmom a baleseti sebészet volt, de arra még hallgató koromban rájöttem, hogy nem nőnek való, hiszen az kőkemény fizikai munka. Ami még érdekelt: a fül-orr-gégészet, az urológia, a szemészet, és ezek közül a „legtisztábbnak” a szemészet tűnt. Van elméleti része és operálni is lehet. Jó választás volt, nagyon szeretem a szakmámat.

Hogyan alakult a karrierje?

Itt végeztem a debreceni Orvostudományi Egyetemen 1998-ban, majd rögtön a Szemklinikára kerültem és már 15 éve itt vagyok. 2003-ban szakvizsgáztam, kontaktológus vizsgát tettem, és most a PhD-men dolgozom, amit ugyancsak a kontaktlencse és szövődményei témaköréből írok.

Mit tud a nagypapája pályafutásáról?

Szegeden született 1893-ban. Az orvosi képzést 1911-ben Budapesten kezdte, az első világháborúban katonai egészségügyi szolgálatot teljesített. Pozsonyban fejezte be tanulmányait 1919-ben, és rövid ideig gyakornokként ott is dolgozott. A budapesti Állami Szemkórházból érkezett Debrecenbe, ugyanis akkori főnökét 1921-ben kinevezték a debreceni Szemklinikára élére és ő magával hozta a nagypapát is. Több mint 40 éven át vezette a Szemklinikát.

Mennyire lehetett más egy orvos akkor és most?

Biztos, hogy minden lassabban folyt akkoriban, hiszen mára az egész életmódunk felgyorsult. Amikor én ide kerültem, rögtön a diplomázásomat követően, 4-5 napot minden beteg bent feküdt műtét után, ma pedig már az egynapos sebészeti ellátás részeként reggel jönnek, este mennek. A hatékonyabb gyógyszereknek és a jobb műtéti technikáknak köszönhetően lerövidült a terápiák időtartama. Viszont sokkal több az adminisztrációs teher, és kevesebb idő van magára a páciensre. Többnyire már nincs idő beszélgetni a betegekkel. Lehet azért is járnak hozzám sokan, mert nemcsak a szemüket szoktam nézni, hanem azt is, mi van a betegség mögött. A nagypapa idejében sokkal többet foglalkoztak a páciens lelkével. Az ő ajtajára az volt kiírva: „Az ajtó nyitva, csengetni felesleges.” Így nálam is az az elsődleges, hogy egy beteg se maradjon ellátatlanul, és nem az, hogy adott esetben már lejárt a rendelési időm.

Hogyan változtak a szemproblémák az elmúlt évtizedekben azt leszámítva, hogy Kettesy professzor idejében még nem volt kontaktlencse?

Ma például sokkal több a cukorbeteg, mint annak idején volt. A diagnosztikus módszerek javultak, hamarabb felfedezzük a daganatokat, ezért nem kell a szemgolyót eltávolítani. A műtétek rövidebbek lettek, sokkal gyorsabban gyógyulnak a betegek, kevesebb a komplikáció és a szövődmény. Az alapbetegségek azonban ugyanazok, csak sokkal modernebb a technika. A szemészet egy kis szakma, nem a beteg élete múlik rajtunk, „csak” a látása, ami nem elhanyagolható. Azt mondta nagypapa a szemről, hogy szerencsére kettő van belőle. Ha az egyik szem beteg, akkor a másikra fokozottan kell figyelni, hogy az egészségét megvédjük.

Büszke lenne Önre a nagypapája?

Szerintem igen. Akár még könnyedén együtt is tudnánk dolgozni. Azok a kollégák, akik dolgoztak nagypapával, ha kongresszusokon találkozunk, mindig mesélnek róla történeteket. Az egyik ilyen legendás szállóige például az, hogy nagypapa megkérdezte a hallgatókat a szemészet vizsgán: „Mit kell tudni egy általános orvosnak szemészetből? Azt, hogy hol van a legközelebbi szakrendelés, hova kell küldeni a beteget” – jött a válasz.

Amikor a házi feladat ragadozókat jelent

A debreceni az ország első vidéki állatkertjeként 1958-ban nyílt meg Magyarország első természetvédelmi területén, a Nagyerdőben. Az állatkertben ma a világ minden tájáról származó 165 állatfaj mintegy 1500 egyede látható, melyeket a gyakorlatukat töltő egyetemisták testközelből ismerhetnek meg. Ott barátkozott meg az állatokkal Nagy Sándor Tibor is, aki igazgatóként irányítja az intézményt – mindehhez belépőt a Természettudományi Karon szerzett biológus diploma jelentett.

■ SZABÓ LÁSZLÓ

Mindenki álmodozik arról, hogy néhány napos, hetes kis oroszlánokat, leopárdokat, tigriskölyköket vagy medvebocokat simogasson, ám ez csak a nagyon szerencsések kiváltsága lehet, például Nagy Sándor Tiboré, aki a debreceni állatkert minden zugát gyermekkorától jól ismeri. De vajon egy állatkert igazgatója haza viheti-e a munkát, mint például egy újságíró?

„Rengeteg állatot volt alkalmam közelebből is megismerni, de a feleségem azt tanácsolta, hogy a házi feladatokat próbáljam meg a munkahelyen megoldani: időnként hazakerültek ugyanis általa kevésbé szeretett állatok, például az óriás skorpió vagy az a medveboc, akit a mamája nem vállalt el és rövid időre ki kellett szakítani a környezetéből. Jelenleg nincs is házi kedvencünk otthon, bent élem ki az állatkertben ezeket a hajlamaimat, melyek képesek kerekre tenni a mindennapokat” – idézett fel egy-két érdekes esetet az igazgató, aki miközben körbevezet birodalmán, minden állat életének tudja az aktualitásait a lepkéktől kezdve a teknősökig. Nem csoda, hiszen évtizedek óta kötődik az állatkerthez.

„Édesapám 43 éven keresztül dolgozott a kertben, itt szocializálódtam, nagyon megszoktam már gyermekként az intézményt, így a pályaválasztás is elég egyértelmű volt számomra. A tanítóképző elvégzése után biológusnak tanultam a Kossuth Lajos Tudományegyetemen, ahol 1987-ben végeztem. Ekkor Jakucs Pál akadémikus felkért, hogy az ökológia tanszéken az élővilág-védelmi csoport munkájában vegyek részt, ami nagyon megtisztelő volt, ott is maradtam két évet dolgozni, majd apám átcsábított az egyetemmel szinte szomszédos intézménybe, ahol betöltöttem tudományos munkatárs, majd intézményvezető-helyettes munkaköröket, jelenleg pedig igazgatóként vezetem az Európai Állatkertek és Akváriumok Szövetségének teljes jogú tagjaként működő debreceni állatkertet.”

A szövetségi tagságnak köszönhetően százhatvan állatkerttel tartanak fenn aktív kapcsolatot, ami abból a szempontból is fontos, hogy az intézmények megosztják egymással, kinek milyen állatra van szüksége, és az állatkertek ehhez igazodva tájékoztatják is egy-

mást például a szaporulatokról. „Azokhoz a védett, fokozottan védett, a természetben marginalizálódott állatokhoz, amelyekre az európai fajmegmentő program kiemelten figyel, ingyen juthatunk hozzá, de az állatkertek között – önzetlen alapon – többszörös cserék is előfordulnak. Ma már ott tartunk, hogy a programban részt vevő kertek az eredeti élőhelyre történő visszatelepítésben is szerepet vállalhatnak, ez napjaink természetvédelmének egyik forró pontja” – mutatja be az igazgató a látogatók által kevésbé ismert világot.

A szabadidő eltöltésén, az állatvilág bemutatásán, és a fajmentő, fajvédelmi programokon túl az állatkert munkatársai az oktatásban is részt vesznek. „Fontos állomás volt az intézmény életében az egyetemmel együttműködve a Természet- és Fajmegőrző Kihelyezett Tanszék megalapítása, ami a mindig is szoros kapcsolatot bővítette még inkább a hallgatók irányába – az ország állatkertjeinek sorában mi lettünk az első kihelyezett tanszék. A szakmai oktatómunkába aktívan bekapcsolódunk, a gyakorlatra érkező egyetemistákat segítjük a tapasztalatszerzés során, órákat is tartunk számukra, így a biológusok, természetvédelmi mérnökök, vadgazda mérnökök és környezettudomány szakos fiatalok pályáját tudjuk aktívan segíteni. Az idén több mint száznegyven hallgatónk volt, akik a két héttől a három hónapos időtartamig terjedő szakmai gyakorlatukat nálunk töltötték.”

Sajnos azonban bekerülni a munkatársak közé végzés után nem egyszerű, gyakorlatilag sorban állás van egy-egy pozícióért. Amin nem is csodálkozunk, ki ne szeretne esetleg akár egy-két napig is otthon játszózni egy élő medveboccal.

Támogassa Ön is Alma Materét

A tavalyi évhez hasonlóan idén is lehetőség nyílt arra, hogy az SZJA 1% felajánlásával támogassa az Alumni Központot. Örömmel vettük a sok szóbeli és írásbeli érdeklődést, hogy az 1 %-on kívül hogyan tudnák támogatni Közösségünket, így létrehoztunk egy olyan bankszámlaszámot, mely erre lehetőséget ad.

Adományait az alábbi bankszámla számra köszönettel fogadjuk:

MÁK 10034002-00282871-00000000.

A közlemény rovatban kérjük, tüntessék fel: „Alumni támogatás”.

(Postai csekkes befizetéseket sajnos nem tudunk fogadni.)

A Központ a támogatásokból befolyt összeget az alábbiakra szeretné fordítani:

- Jelenlegi, tehetséges hallgatók számára alumni ösztöndíj létrehozása
- Végzettek számára ingyenes továbbképzések nyújtásának lehetősége a szakmai fejlődés elősegítése érdekében
- DEJa Vu magazin megjelenítése, eljuttatása a tagok részére

Ezúton is köszönjük önzetlen támogatását!

„A családom a legnagyobb eredményem”

A Debreceni Egyetem pszichológus képzésének 40. évfordulója alkalmából Ünnepi megemlékezést tartottak az intézet munkatársai és hallgatói, olyan vendégekkel, mint Dr. Bagdy Emőke, aki maga is részt vett egykor az oktatás megszervezésében.

■ BALOGH FRUzsINA

Hogyan kezdődött a pszichológia iránti érdeklődése?

Gyógytornásként indult a pályám, kényszerűsügből, ám de örömmel, ugyanis származásom miatt nem vettek fel az egyetemre. Az 1960-as években még erőteljesen jelen volt ez a fajta megkülönböztetés, egy osztályellenség unokájaként és egy református lelkész lányaként már gimnáziumba is nehezen kerültem be.

Debrecenbe felvételiztem tovább, magyar-latin szakra, de a felvételi bizottság elnöke kérdőre vont: hogyan taníthatná majdan gyermekeinket az, aki idealista nevelésben részesült? Kerek perc elutasítottak. Nem tudtam mi tenni, tanulni akartam. Az utolsó pillanatban jelentkeztem a budapesti Gyógytornásképző Főiskolára, ahol majdhogynem osztályellenségekből verbuválódtunk: volt katonatisztek, papok gyermekei. Mindmáig összetartunk, életem gyönyörű két éve volt ez a szakiskola.

Gyógytornásként a Szabadság-hegyi Tüdőszanatóriumban kezdtem el dolgozni, akkoriban a TBC még nem volt leküzdött betegség, sok csonkoló műtétet végeztek, hogy a kór ne terjedjen tovább. A páciensek rehabilitációjakor fontos tanúságot vettem észre: volt olyan beteg, akinek csak kis részt távolítottak el a tüdejéből, de akárhogy is végeztük a gyakorlatokat, mégis fulladt. Viszont volt, akinek fél tüdejét is kivették, mégis szépen nőtt vitálkapacitása: lát-

tam, ez az ember örül az életnek, élni akar. Tudtam, hogy pszichológiai tényező húzódnak a háttérben.

1963-ban indult a pszichológus képzés az ELTE-n, a rendszer enyhülésével sikerrel felvételizhettem. Klinikus akartam lenni, az akkori trifurkációs (háromágú) képzési rendszerben az utolsó két évben szakosodtunk. Így kerültem harmadév nyarán Mérei Ferenchez gyakorlatra, mondhatnám, onnantól kezdve a professzor úr magánegyetemére jártam, szárnyakat kaptam. Szigorú ember volt, annyira tudott dicsérni, mint elmarasztalni, igazán tanítani akart minket. Jeles pszichológusokat ismerhettem, mint Marton Magda vagy Kardos Lajos. Sokáig nem volt szakirodalom, nem volt hozzáférhetőség, magunk másoltunk, stencileztünk írásokat. Sorra adtuk ki a Vademecumokat Mérei professzornál, ezek ma is működő kötetek, a legalapvetőbb tesztek leírásaival.

Szorgalma biztosan meghozta a gyümölcsét elhelyezkedéskor...

Friss diplomásként a Lipótmezei klinikára kerültem, mely valódi szellemi fellegvár volt. A zárt elmeosztályon kezdtem dolgozni, ahol sok alkoholista és paranoiás beteggel találkoztam. Mérei azt mondta: két éven belül doktorálnod kell. Viszont én családot akar-

tam, és hamarosan csodálatos ikreket is kaphattam. Azonban így határidő szorításba kerültem, be kellett fejeznem kísérleteimet: paranoiából írtam a doktorimat, annak diagnosztikai skálája a Rorschach-ban. Teljesíteni mindig is nagyon tudtam, sokszorosan felülmúlva önmagam, sosem elégedtem meg meglevő tudásommal. 1972-ben doktoráltam, Lipóton az ezt követő 10 év a pszichológiai fényes szellők időszaka volt. Sej, szellők, fényes szellők, fűjjátok, fűjjátok: Holnapra megforgatjuk az egész világot!- hangzik a dal. Cselekedni, építeni akart az ifjúság, mi ezt akartuk a pszichológiában. Ez idő alatt bevezettünk az oktatásba addig tiltott gyakorlati módszereket, pszichoterápiás hétvégeket szerveztünk, jártuk az országot, demonstrációkat tartva, interakciós csoportokat vezetünk, bemutattuk hogyan lehet gondozni a betegeket. Idővel Mérei laborjában helyettes lettem, majd amikor kényszernyugdíjazták, akkor szakigazgató.

Mit hozott a rendszerváltás?

Ma a kormányzat döntései nem mondják ki egyértelműen ki a pszichológus, nincs kamaránk. '56 után mi kiharcoltunk egy rendeletet, ami a szakma relevanciáját adta: ez volt a 38/1976 Eü. K EüM sz. rendelet. De a rendszerváltozás után mindent újfogalmaztak, problematikus ma a szakma fennmaradása.

1994-től, a Klinikai Pszichológiai Tanszék (HIETE) tanszékvezető tanára voltam, jól működő, országos akkreditációs programot építettünk ki, melybe a többi szakképzés is becsatlakozott: két és fél éves képzés úgy, hogy az első év közös munka. Meghatározó volt ez az év, fontos ismereteket ekkor sajátíthattak el a hallgatók. Ma ez az izomzat hiányzik a pszichológiából. Az ezredfordulón állásfoglalás született arról, hogy a klinikai pszichológus úgy képződjön, mint egy orvos, ezzel összeomlott a szakképzés, amit felépítettem, krízisként éltem meg és otthagytam a klinikumot. Ekkor érkezett egy hívás a Károliról, ahol megalapíthattam a pszichológia szakot, amely azóta is kiemelkedő teljesítményt mutat az egyetemek szakmai versenyében.

Milyen emlékei kötődnek a Debrecenben töltött 10 évéhez?

1985-95-ig dolgoztam a Debreceni Egyetemen, a Pszichológia Intézet megalakulásának évében kerültem ide Mészáros István meghívására és Hunyady György segédletével. Ez a 10 év egyetemi életemnek legszebb 10 éve. Akkor építettük fel a Személyiség és Klinikai Pszichológiai Tanszékét, itt pedig a szakmai személyiség felkészítésének első modelljét: a pályaszocializációt. Tanszékvezetőként én feleltem érte: csapatot szerveztem magam köré tanárokból, felkészülve az igazi közösségi munkára egy évig olyan rendszerességgel csoportoztunk együtt, hogy az pszichológiai csoportmunkának minősült. A mi feladatunk volt az is, hogy újra becsempésszük a pszichológiát az orvosok számára. A tantárgy „visszarablása” kalandos történet, mindenesetre bizalmat szavaztak nekem és ez indíthatta el a képzést. Mára kialakult a Magatartástudományi Intézet és az orvosi pszichológia, mint tantárgy, része az egésznek.

A találkozó alkalmából: hogyan értékeli a debreceni pszichológia képzés elmúlt 40 évét?

Viszontagságos, de ez a képzés ki tudta küzdeni a saját profilját, arculata van, a debreceni pszichológia képzés fogalom. Szellemi karaktert ad a hallgatóknak, üzenetet, tudják mi az a muníció, amit visznek magukkal. Hangsúlyos értékvizsgálat zajlik, színvonalas tehetséggondozás. Nem véletlen, hogy a pedagógusok pszichológiai pallérozása, a hivatás személyiség gondozás is a DE-ről indult az országban. Mi magunk bizonyítottuk egy oktatás-módszertani kísérlettel igazolva, hogy ha egy pedagógus megkapja a hivatását-

hoz szükséges kommunikáció fejlesztést és empátiát, akkor sokkal felkészültebben tud tanítani.

Mit tudna tanácsolni a végzős hallgatóknak, hogyan találják meg magukban ezt a motivációt?

A karrierépítés titka, hogy odaadja magát az ember. Nem kíméli erőit, nem engedi el álmait. Meg kell keresni, mi vonz igazán és mélyrehatóan megismerni azt a területet. Az egyetem ad egy diplomát, de számtalan dologra magunkat kell trenírozni, segítséget kérni, konzultálni olyanokkal, akik nagy tapasztalataik. Az egyetem adománya lehet, ha elmondhatjuk, ahogy Ady is fogalmaz: Én iskolám, köszönöm most neked, / Hogy az eljött élet-csaták között / Volt mindig hozzám víg üzeneted.”

Tehát a személyiségünkhöz ad valamit, nemcsak ismereteket tanulunk, az élmények során csiszolódik identitásunk. Talán nehéz elhinni, de én sokáig féltem előadni: mikor végeztem és megtartottam az első előadásomat pszichoterápiából, reszketett a papír a kezemben, pedig én vezettem a tantárgyat. Ugyanígy az ELTE-n, az első pszichopatológia előadásomra már kisgyermekes anyaként, csaknem fél évig készültem, de a hallgatók látták is ezt az erőfeszítést. Egyetlen lehetőségünk van: félelem dacára küzdeni és mindig csak tanulni.

Mire a legbüszkébb életművében?

A gyerekeimre. Helyükre kerültek: a lányom követ engem, már túl is tett rajtam, klinikus és egyetemi oktató, fájdalomkutatásban igen jeles, a fiam Amerikában él és dolgozik. A legnagyobb szakmai eredményem annak az eszmének a megteremtése, amelyről publikációm kevesebb, de munkám benne annál több: a hivatás személyiség megalkotása. Ahol van pályaszocializációs csoport, annak eredete, hogy éppen a Debreceni Egyetemen volt egy közös gyökere ennek a gyakorlatnak, mely szerteágazhatott az országban.

Az orvos, aki populációs méretekben gondolkodik

Éppolyan lelkesen mesél a munkájáról, mint a családjáról és a Debrecenben töltött csodálatos diákévekről. Dr. Kovács Attila gyakorló orvosnak készült, azonban az egyén helyett egyre inkább a közösség szolgálata vált fontossá számára, így 17 éve helyettes országos tiszti főorvosként a magyar lakosság egészségügyi állapotának javításán fáradozik.

■ DÁVID ORSOLYA

Azt a laikusok is tudják, hogy mit csinál egy orvos, de az kevésbé közismert, hogy mi egy tisztifőorvos feladata.

Kicsit messzebből indulok. A modern államok úgynevezett minimalista feladatai között szerepel a népegészségügy fenntartása, ami a polgárok járványügyi és közegészségügyi biztonságát és az egészség megőrzését, fejlesztését is jelenti. Magyarország e tekintetben középszinten áll, a lakosság biztonsága rendkívül fontos, és ennek fenntarthatósága továbbra is kulcskérdés. A magyar állampolgárok nyugodtan aludhatnak, mert a védőoltással megelőzhető fertőző betegségek előfordulása a nullához közelít egy-egy behurcolt esettől eltekintve. A járványügyi biztonságunk és a közegészségügyünk rendkívül magas szinten van. A másik oldalon viszont óriási adósságunk van: sajnos messze nem olyan az egészségi állapotunk, mint amit a társadalmi, gazdasági fejlettségünk lehetővé tenné. Ez komoly össztársadalmi játék, ahol az egyén, a közösség és az állam szerepe egyaránt fontos. A siker kulcsa, hogy sikerül-e átalakítani az emberek szemléletét, hajlandóak lesznek-e egy program mögé állni, és tudatosan az egészséges életet választani.

Mely népegészségügyi programokat tartja a legfontosabbnak tiszti főorvosként?

A legfontosabbak az életmódhoz és annak megváltoztatásához kapcsolódó programok, mint például a dohányzás, a drog, a túlzott alkoholfogyasztás csökkentése, az egészséges táplálkozás és

a mozgás népszerűsítése, az egészséges munkahelyi környezet biztosítása, azaz a betegségek kialakulásának megelőzése. Elsődleges prevenciók módszert jelentenek a védőoltások, és a másodlagos prevenciók szűrési programok szintén kulcsfontosságúak. Óriási lehetőségek kapujában vagyunk: a daganat-megelőzésben és -gyógyításban például a védőoltás, valamint az egyénre szabott terápia, illetve a reális lehetőséggé vált terápiás vakcina együttesen azt eredményezhetik, hogy egy felereszt halálos kór krónikus betegséggé válhat. Ez nem tisztán az egészségügy belügye, hanem népegészségügyi tevékenység, mivel a társadalom forrásainak összességét igénybe veszi.

Milyen javulás várható a központi szűrőprogramoktól? Hány évnek kell eltelnie, hogy érzékelhető legyen a változás?

Sok kritériumnak egyszerre kell teljesülnie ahhoz, hogy országos szűrőprogramot indíthassunk. Többek között a szűrendő megbetegedésnek súlyosnak kell lennie, kell, hogy legyen tudományosan bizonyított hatékony módszer a korai felfedezésre, valamint hatásos terápia is szükséges. A méhnyakszűrés például mindezen kritériumoknak megfelel. Hatalmas új tudományos vívmány a HPV védőoltás, amit idén a hetedik osztályosoknál vezetünk be, és akár élethosszig tartó immunitást is biztosíthat. Emellett továbbra is fenntartjuk a szűréseket, tehát kétpilléres, integrált rendszerben gondolkodunk. Ennek révén el tudjuk azt érni, hogy az évente közel 400 nő halálát okozó méhnyakrák előfordulását

csökkentsük. Ha a védőoltás és a szűrés is könnyen hozzáférhető, és a hölgyek ezt igénybe is veszik, akkor az országban jelenleg érzékelhető területi különbségek is el fognak simulni. Nyugat-európai jó gyakorlat hatására azon dolgozunk, hogy a nőgyógyászati szűrések elérhetőséget kiterjesszük, és a védőnőket is kiképezzük a méhnyakszűréshez szükséges citológiai kenet levételére. Ezáltal az 5000 fős vagy annál kisebb lélekszámú falvakban is megoldott lesz a szűrés. Ennek következményét, a halálozás csökkenését már öt év múlva érzékelnünk kell. A védőoltás ennél jóval hosszabb távon, 15-30 év múlva érezteti a hatását, hiszen a most beoltott 12-13 éves gyermekek csak később fognak rendszeresen megjelenni a szűrővizsgálatokon.

Mi a legfőbb különbség a gyakorló orvos és a tiszti orvosi munka között?

Amikor egy kórházban az ember orvosként dolgozik, akkor számára a legfontosabb az az egy beteg, akivel éppen foglalkozik, érte kell mindent megtennie. Ezzel szemben tiszti főorvosként nekem populációs méretekben kell gondolkodnom, és adott esetben sajnos ez azzal is jár, hogy dönteni kell, mire fordítsuk a társadalom forrásait és mire nem. Ez a legnagyobb dilemma, ami egyben nagy konfliktus is, hiszen minden ilyen döntésnek veszteségei is lesznek.

Tudatosan készült a tiszti orvosi pályára?

Eszem ágában sem volt. A Debreceni Orvostudományi Egyetem elvégzése után Veszprémben patológiát tanultam, mert szerettem volna a klinikusi mivoltomat megerősíteni. Onnan mentem Nyíregyházára Dauda György főorvoshoz, aki az akkori idők egyik legjobb patológusa volt. Egészen kiváló helyem volt, csodálatos időket töltöttem ott. A '80-as évek második felében elkezdtem ellenzékiként aktívan politizálni, és a rendszerváltás után felkérést kaptam a megyei tiszti főorvosi pozícióra. Nehéz döntés után mondtam igent, hiszen mindig klinikus akartam lenni. Végül a családom és a főnököm támogatására lettem Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében tiszti főorvos 1991-ben. Ekkor nagyon foglalkoztatott az a kérdés, hogy az emberek miért tudnak teljesíteni a Lajtán túl, és mi a Lajtán innen hiába dolgozunk látástól vakulásig, mégsem tudunk úgy haladni, mint ők. Ez volt a kiindulópontja annak, hogy más dimenziókban kezdtünk gondolkodni az akkor megalakult ÁNTSZ-szel, és nekiláttunk a rendszert menedzselni, a modern idők népegészségügyét felépíteni. Nagyon sok sikerélményem volt akkor. Amerikai és holland tudást hoztunk Szabolcsba, alkalmaztuk az akkori legmodernebb ellátástervezést, megalapoztuk az egészségügyi minőségbiztosítást, és 1998-ban mi szerveztük meg az egészségügyi minőségbiztosítási világkonferenciát.

Hogyan került a fővárosba?

1997-ben kaptam felkérést a helyettes országos tiszti főorvosi pozícióra. Ez a döntés ugyancsak nagy dilemmát okozott, mert tudtam, hogy minél inkább közel kerül az ember Budapesthez, a felsőbb irányításhoz, politikai szintekhez, annál inkább csorbul a szakmai szabadságfoka. Megyei tiszti főorvosként jóval nagyobb mozgásterem volt Szabolcsban, helyettes országos tiszti főorvosként viszont jóval nagyobb méretekben, országos és európai szinten kell gondolkodni.

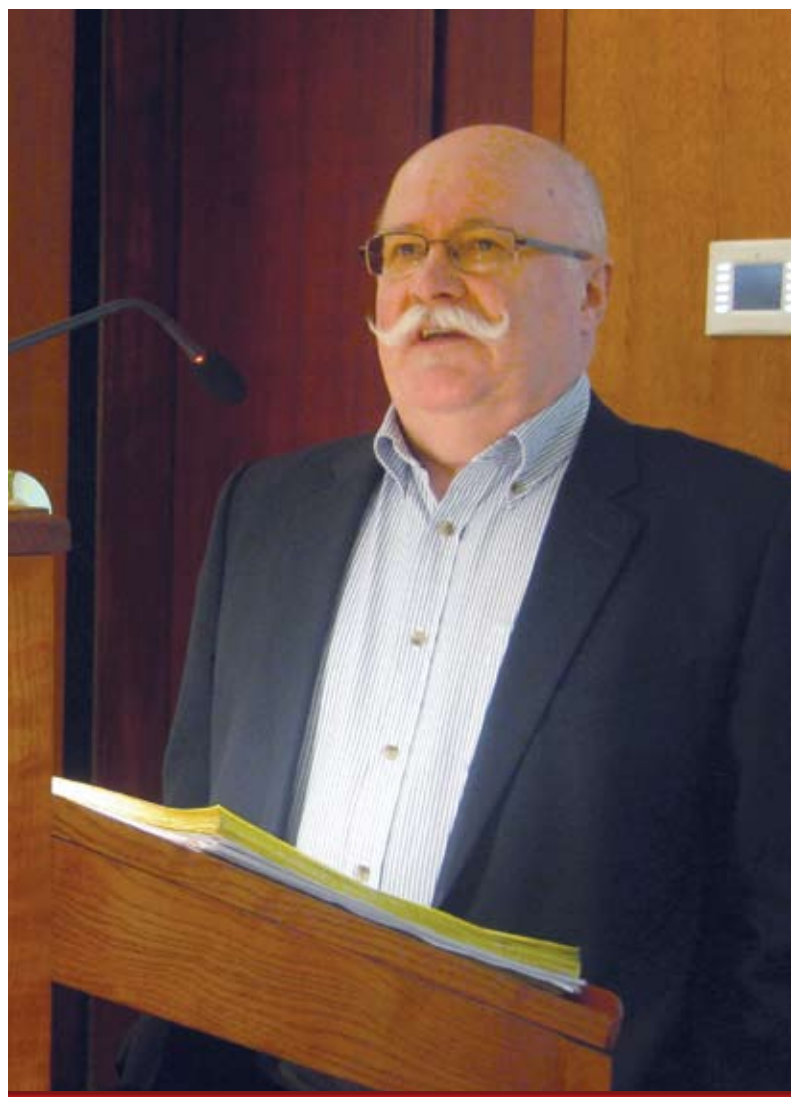
Utazzunk kicsit vissza az időben! Milyen élményei fűződnek a debreceni egyetemi évekhez? Vannak-e legendás professzorok, akiknek a tanítása ma is a fülében cseng?

De még mennyire! A családi élettem mellett két nagyon boldog

időszaka volt az életemnek. Az egyik a gimnáziumi a Református Kollégiumban, ahonnan stabil értékrendszert hoztam, és a mai napig ebből is táplálkozom. Valóban Alma Mater volt számomra. A másik az egyetem, ahol igazán nagynevű professzoraink voltak, köztük Endes Pongrác, aki zseniális ember volt és óriási egyéniség. Nemcsak a tanulás szempontjából számított eredményesnek ez az időszak, a klinika és a kollégium társadalmi, közösségi színtere is volt az életünknek. Ma is emlékszem a filozófiai, közéleti, politikai – néha kocsmai – késhegyekre menő vitákra a Fácánkakasban vagy Mónika néninél a Levelesben, az egyes koleszban szervezett szombat éjszakai diszkókra, a hajnali közös zenehallgatásra. A baráti társaságom zömében még mindig ebből a körből tevődik ki. Ezeknek az élménynek a hatására mindig meleg szívvel gondolok Debrecenre, bármikor szívesen megyek előadást tartani, és kíváncsian nézem a mai feltörekvő fiatalokat.

Említette a példás családi életet, ami mindig erőt adott önnek. Választotta valaki a gyermekei közül az orvosi hivatást?

A legidősebb fiam az Országos Idegsebészeti Intézetben orvos, éppen szakvizsga előtt áll. Emellett végezett a Műszaki Egyetem egészségügyi technológiai karán. Nem én inspiráltam az orvosi pályára, magától választotta, és ő is hivatásának érzi az orvoslást. A menyem is orvos, és innen már van 2 unokám. A két lányom könnyűipari mérnök, a kisebbik fiam pedig debreceni diákként biológusnak tanul, különösen a mikrobiológiai és a genetika érdeklő.

Magyar siker holland módra

Mosolyogva fogad a péntek délutáni esős, nyirkos időben. Minden mozgólata energikus, de nem társul hozzá az üzleti szférában megszokott stressz. Hétköznapi munkáé a főszerep nála, de hétvégén négy (hamarosan öt!) kisgyermek apukája. A DBH Group vezérigazgatója, DBH Investment Zrt. elnök-vezérigazgatója, Erdei Sándor. Hollandiából indult cégén keresztül meghatározó szerepe van abban, hogy a külföldi tőke hazánkba és a régióba érkezzen, számos munkahelyet teremtvén ezzel. Üzleti modelljét számos díjjal ismerték el. A világ bármely pontján sikeres lenne, többéves megfeszített külföldi munka után mégis úgy döntött hazajönni, és itt alapít családot Magyarországon.

■ TERHES BRIGITTA

20 éves a DBH. Számot vet ilyenkor az ember azzal, hogy milyen sikereket könyvelhet el magának?

Igen, ilyenkor mindenképpen visszatérek az ember, de én inkább előre szoktam. Hollandiából indultunk el és 1999-ben érkezünk meg Magyarországra, 2005-ben pedig áttettük a DBH kelet-közép európai központját Budapestre. Három lábbal vagyunk jelen a piacon: üzleti szolgáltatások, ingatlan portfólió és tőkebefektetés. Ami számomra öröm, hogy ez a modell a régióban elég ritka, nem sokan foglalkoznak azzal, hogy a kkv (kis- és középvállalkozói) szektort három különböző területen kiszolgálják. A DBH ebben úttörő, és ebben lettünk erősek. A jövőben pedig szeretnénk továbbterjeszkedni a régióban és azon túl is.

Már így is számos országban jelen vannak.

Igen, 7 országban vagyunk jelen. Hollandia továbbra is az anyaországunk Magyarország mellett, de leánycégeinken keresztül ott vagyunk Horvátországban, Romániában, Ausztriában, Lengyelországban, Kaliforniában (USA) és novemberben nyílik egy új központunk Azerbajdzsánban, 2015 első negyedévében pedig Prágában.

Hogyan jött az ötlet, hogy Hollandiából indítja el a vállalkozását?

Igazából az egész, mint sok más területen azon múlik, hogy az embernek vannak-e személyes kapcsolatai, vannak-e ismerősei, barátai, üzleti partnerei. Nekünk is így volt. 1993-ban indult az első

MBA Tempus program Magyarországon, és akkor egyetemistaként volt lehetőségem Maastrichtban (Hollandia) tanulni. Négy hónapot töltöttem el ott úgy, hogy közben már alkalmazott voltam a városházán. Úgy jöttem haza, hogy volt nyitottság Maastricht városától és Limburg tartománytól arra, hogy finanszírozzanak egy holland-magyar hídfőt. Így 1994 márciusában magyar és holland kamarák, önkormányzatok, fejlesztési ügynökségek támogatásával létrehoztuk a Development Bridge Head (DBH) Alapítványt.

Ehhez elég volt 4 hónap?

Ahhoz, hogy fölálljon a cég, ahhoz nem. De ahhoz igen, hogy összehúzzam a szálakat a két régió között. Aztán hazajöttem és a városháza megszavazta, hogy ők is támogatást adnak a DBH létrehozásához, segítve ezzel Debrecen, Hajdú-Bihar és a régió holland regionális képviselőjét. Igazából '94-ben kezdtük el a tevékenységet.

A vállalat egyik fő tevékenysége a tőkebefektetés. Mennyire érdemes manapság támogatni a kezdő, sokszor egyetemisták fejéből kipattant ötleteket, Start-up vállalkozásokat?

Én imádom a start-up történeteket. Tudja miért? Mert mindig találkozok fiatalokkal, akik innovatív ötletekkel bombázzák az embert. A legtöbb sikertörténet az informatikához köthető, de én egy földhözragadt ember vagyok, agráron végeztem, aztán lettem közigazdász, úgyhogy ez számomra sokszor nehezen megfogható.

Ennyire távol áll Öntől ez a világ?

Nem. A befektetéseim közül tízből hat IKT-vel (infokommunikációs technológia) függ össze, tehát abszolút nyitottak vagyunk. De láttam már nagyon sok elsüllyedt hajót, a '90-es évek végén, 2000-es évek elején az IKT szektorban és azt gondolom, hogy jobb egy picit óvatosabbnak lenni.

Melyik az a fejlesztés, amelyiket sikersztoriként élt meg?

Büszke vagyok például arra, hogy felfedeztünk egy nemrég még egyetemista kis csapatot, akik létrehozták a Hand-in-Scan-t. Az egész találmány azért is tetszik nekem, mert összeköthető a magyar élettudomány történetével, az anyák megmentőjével. Semmelweis rájött arra, hogy sok nő azért halt meg szülés után, mert az orvosok a boncteremből jövet vezettek le szüléseket, és nem mostak kezet. Ezek a fiatalok Semmelweis 21. századi találmányát adták a világ-nak. A lényege, hogy meg kell mosni alkoholos oldatban a kezünket, majd mind a két oldalát beszkenneljük. Ezt a képet digitalizálják, és eljuttatják az adatokat egy adatközpontba, ahol a rendszer megmondja, hogy a kezünk hány százalékát tudtuk megmosni megfelelően. Ez nagyon fontos a kórházakban. Amerikában például a biztosító társaságok nem finanszíroznak akkor, ha azt látják, hogy nem elég magas a higiéniai szint a kórházakban. A készülék világ-siker, minden versenyt megnyertünk vele Szingapúrtól Hollandiá-ig, idén ősszel pedig már szeretnénk piacra dobni. Büszke vagyok, amikor csillog az emberek arca, ha meglátják ezt a magyar találmányt.

A Debreceni Agráregyetemen kezdte tanulmányait, hogyan került az üzleti szférába?

Debrecenben születtem, Nagylétán nőttem fel, bigott katolikus családban. Szüleim elküldtek Pannónhalmára tanulni, de 14 évesen ilyen távol lenni a családtól nem olyan egyszerű. Úgyhogy úgy döntöttem, itthon, Debrecenben tanulok tovább. A biológiát és a kémiát szerettem mindig, tanár nem akartam lenni, így az Agráregyetemet választottam. Idő közben rájöttem, hogy hiába tetszik nekem ez az agrárpálya, nehéz lesz munkát találni. Láttam, hogy nyitni kell más irányba, ezért megszakítottam tanulmányaimat és kimentem Amerikába. A Rutgers Egyetemen tanultam egy évig üzleti tudományokat. Aztán jött a marketing, az üzleti adminisztráció, majd az MBA Maastrichtban. Végül szülői nyomásra csináltam meg a doktorit '96-ban. De igazából tudja, mire fókuszáltam mindig is? A legfontosabb az, hogy megtanuljunk keményen és kitartóan dolgozni.

Munkamánias?

Ma már nem. Sokkal inkább vagyok családközpontú, aki szeret dolgozni.

Ezek szerint szokott határokat húzni a munkában.

Hétvégén nem szoktam dolgozni. Persze bekapcsolom néha a számítógépet és megnézem az e-mailjeimet, de korábban végigdolgoztam a hétvégéket is. Viszont azt nem bírom, ha megállás van vagy ha valamiben nincs kihívás.

Hogyan tudja összeegyeztetni a családi és az üzleti életét?

Szerintem sokkal fontosabb az életegyensúlyunk, mint a bank-számlánk egyensúlya. Nem akkor voltam a legboldogabb, amikor tömve volt a bankszámlám, hanem amikor azt éreztem, hogy van egy privát és egy üzleti életem, s ezek egyszerre egyensúlyban vannak. Fiatalon még azt hittem, hogy minél nagyobbra fel kell fújni a DBH-t és minél gyorsabban. Mikor Hollandiában éltem, folyamatosan utaztam a kontinensek között, hazaérve pedig senki nem várt otthon. Nem volt melegség a házban, csak a négy fal. Aztán hazajöttem Magyarországra és családot alapítottam 2007 végén. 2008-ban jött az első gyermekem Sára, majd Aba Sándor, aztán Boldizsár és végül Veronika. Így jönnek sorban, mint az orgonasíp. Rövidesen pedig érkezik az ötödik gyermekem. Így az ember sohasem lehet pesszimista, összességében mindig valami pezsgő, vibráló levegő van otthon.

Ön miért gondolta azt, hogy haza kell jönni, mikor manapság sokan éppen most próbálnak külföldön szerencsét?

Az egyensúly nálam a civil szférát is jelenti. Fontos, hogy az ember ott is érezze magát hasznosnak, hogy tett valamit a közösségért. Ez nekem Magyarországon sokkal természetesebb, mint egy idegen közegben, hiába beszéli az ember a nyelvet vagy hiába állampolgár már más országban is.

Milyen tanácsot adna azoknak, akik most indulnak útnak az üzleti világban?

Most divatos az a szlogen, hogy merd megvalósítani az álmodat. Első hallásra ez olyan üresnek hangzik, de szerintem tényleg így van. Amit elképzeltem, azt merjem megvalósítani, még akkor is, ha vannak közben vargabetűk. Például, ha vitorlázok, és áthajózok Tihanyból Keszthelyre, lehet cikk-cakkban is menni, de az a fontos, hogy lássam, hol van az a kikötő, és akkor afelé megyek még akkor is, ha közben el-eltérít a szél.

„Ez egy olyan szakma, ami hivatás is egyben”

■ SZABÓ LÁSZLÓ

2012-ben megkezdődött a régi zsidó negyed rehabilitációja, megújult az ortodox zsinagóga, pezsgő kulturális élet alakult ki körülötte. A fejlesztés nem ért véget, a zsinagóga udvarában lehetőség volt a kóser vágoda és a környező épületek felújítására, miközben a város tavaly jelezte, hogy a holokauszt 70. évfordulójára emlékhelyet építene. Az Építészmérnöki Tanszék is kérte a lehetőséget, hogy mi is adhassunk megoldást az emlékhelyre: komplex tervezési feladatként és hallgatói pályázatként így találkoztam ezzel a lehetőséggel, és terveimet szerencsére láthatom majd megvalósulni, ugyanis az én pályázatomat ítélték a legjobbnak.

Mindig is építész szeretnél volna lenni?

A Péchy Mihály Építőipari Szakközépiskolában tanultam, onnan egyenes út vezetett a Műszaki Karra, de az építész szakma valójában az egyetem évek alatt tetszett meg igazán.

Milyen épületek állnak hozzád, mint tervezőhöz a legközelebb?

Rengeteg feladatunk volt az elmúlt időszakban, egy hajdúböszörményi óvoda környezeti tervét is elkészítettem, ami nagyon kedves volt számomra, de a velencei építészeti biennáléra is készítettünk maketteket, amelyek meg is jelentek a kiállításon. Úgy gondolom azonban, hogy egy építész számára a szakrális, vallási terek és funkciók jelentik a legnagyobb kihívást, abban lehet igazán egy épület szellemiségét megmutatni.

És ha azzal keresnének meg, hogy tervezz egy plázát?

Ha nagyon muszáj lenne, akkor megcsinálnám, de jobban vonzódok a vallási épületekhez, középületekhez, oktatási intézményekhez.

Mennyire vagy az a típus, aki hazaviszi a munkát?

A tervezés mindig otthon történik, sok éjszakázással jár. Ez egy olyan szakma, ami hivatás is egyben – és én otthon tudok dolgozni igazán.

A Műszaki Kar végzős hallgatója, Nagy Marianna tervezte azt a holokauszt emlékhelyet, amit meg is építenek hamarosan Debrecenben. Az otthon éjszakába nyúlóan dolgozó fiatal építésszel beszélgettünk.

Az újságíró a barátai, rokonai azzal szokták megkeresni, hogy ha meg kell írni valamit, akkor segítsen, esetleg írja is meg, mégis az a szakmája. Az építész véleményét kikérlik-e a családban például új ház, lakás vásárlása vagy tervezése esetén?

Azt szoktam mondani, hogy más egy laikus és egy építész hozzáállása egy alaprajzhoz, az anyagokhoz. Előfordult már többször, hogy kikérték a véleményem: volt olyan eset, amikor meghallgatták és elfogadták a tanácsaim, de találkoztam azzal is, hogy állhatatosak maradtak és továbbra is ragaszkodtak a saját elképzeléseikhez.

Mihez lehet belépő a holokausz-tervpályázat sikere?

Hatalmas lehetőség pályakezdőként, hogy részt vehettem a pályázatban és általam nagyra becsült oktatókkal, szakmai tapasztalatokkal rendelkező tanárokkal dolgozhattam együtt, tudom, hogy a későbbiekben is számíthatok a segítségükre. Természetesen annak is örülök, hogy többen megismerték a szakmán belül a nevemet, és még az egyetem hírnevét is tudtam öregbíteni.

Nagy Marianna tervéről

A terv a megjelölt teret, az emlékezés terét akarja létrehozni. A koncepció kerüli a direkt szimbólumokat vagy a direkt ábrázolást, pusztán építészeti eszközöket alkalmaz. Olyan teret kíván alkotni, ahol bárki, akinek a holokauszhoz fűződő személyes viszonya/emléke van, bárki, aki együtt érez az áldozatokkal, kifejezheti az együttérzését, vagy emlékezhet az értelmetlenül elpusztult és elpusztított áldozatokra. A koncepció központi gondolata a fal, az emlékezés és emlékeztetés fala. A megjelölt udvartér két falat is tartalmaz. Az egyik a holokausz áldozatainak az emlékfala, az áldozatok neveivel, a másik a meglévő épületek (kóser méshárszék) fala, amiről a vakolat eltávolításával, a fal roncsolt megjelenésével az idő dimenzióját jeleníti meg, a régi városrész múltját idézi fel. (forrás: epiteszforum.hu)

„Nem tudom
úgy elképzelni
az életem, hogy
ez a sport ne
legyen a része”

A Debreceni Egyetem méltán büszke lehet kiváló sportolóira. Mostanában sokat lehet hallani az uszonyos- és búvárúszókról. Nem véletlenül. Senánszky Petra tavaly augusztusban két távon is világrekordot állított fel, valamint világbajnoki címet és egy ezüstérmet szerzett. Idén nyáron a 25. Uszonyosúszó Európa Bajnokságon világcsúccsal nyerte a „sellőlány” az 50 méteres és 100 méteres uszonyos gyorsúszás fináléját és összesen 3 aranyérmet szerzett a versenyen, ezzel is növelve a sportág, a város és az egyetem hírnevét. Azóta is számtalan versenyen megfordult, s természetesen mindegyikről éremmel tért haza. Petra ebben az évben is megkapta a Debreceni Egyetem Kiváló Sportolója díjat.

■ PÁLÓCZI ALEXANDRA

Különleges sportágnak számít az uszonyos- és búvárúszás. Hogyan ismerkedett meg ezzel a sporttal, s egyértelmű volt-e, hogy komolyabban szeretne majd ezzel foglalkozni?

Anyáék vittek el úszásoktatásra a Debreceni Búvárklubba és ott láttuk meg az uszonyos- és búvárúszókat, így ismerkedtem meg ezzel az érdekes sportággal. Nagyon megtetszett már akkor is, hiszen melyik gyerek ne szeretne uszonnal és minél gyorsabban úszni. Nekem 6 évesen volt először egy válogató versenyem és akkor válogattak be a versenyző csoportba. Nem sokkal később pedig kiderült, hogy tehetségem van hozzá és 2003-ban már gyerek korcsoportban országos bajnok lettem.

Hogyan foglalná össze röviden a sportágról a fontos tudnivalókat?

3 versenyszám van: uszonyos gyorsúszás, uszonyos felszíni úszás és a búvárúszás. Én az uszonyos gyorsúszás versenyszámaiban lettem Európa-bajnok 50 és 100 méteren, ezen kívül van még a 200 méteres

táv, amiben szintén a dobogó legfelső fokára állhattam ezen a nyáron. Uszonyos felszíni úszásban 50-től 1500 méterig terjedő távok vannak, a búvárúszásban pedig 100 m, 400 m, 800 m, valamint ebben a versenyszámban van egy 50 méteres hossz, amit egy levegővel kell megtenni a víz alatt.

Az uszonyos- és búvárúszás jelenleg nincs elég jól pozicionálva a köztudatban, de a szép eredményeik miatt egyre többet lehet erről a sportágról hallani. Feladatának érzi a sportág népszerűsítését?

Mindenképpen, mert nagyon szeretném, hogyha egyszer eljönne az az idő, amikor mindenki tudja, hogy mi is az az uszonyos- és búvárúszás és nem kell szóban elmagyarázni. El lehet magyarázni, de nagyon nehezen tudják elképzelni az emberek. Sokszor arra gondolnak, hogy tóban vagy tengerben úszunk, és nem egyszer a könnyűbúvárkodással keverik össze. Örülnék, ha a köztudatba be-

épülne, hiszen ez egy elég látványos és izgalmas sportág. A média sokat segíthet a sportág népszerűsítésében, s természetesen minél közismertebbek leszünk, annál nagyobb örömet tudunk majd okozni az embereknek.

Járt Kolumbiában a nem olimpiai sportágak világtétán, és Kazanyban a bűvésportok világbajnokságán, ahonnan 2 világsúccsal, így 2 aranyéremmel és 1 ezüstéremmel tért haza 2013-ban. Hogyan értékeli azt az időszakot?

Kolumbiába azért szerettem volna mindenképp kijutni az edzőmmel, Kókai Dáviddal, mert úgy gondoltunk, hogy ez egy fontos és meghatározó élmény lehet számunkra. Már egyszer jártam ebben az országban és tudtam, hogy nagyon kedvesek az emberek, hiszen akkor egy junior világbajnokságon is megtöltötték a lelátót a nézők. Mivel ez a nem olimpiai sportágak legnagyobb és legrangosabb világtversenye, tudtuk, hogy nagyon sokan lesznek ott. Az élmény és a váltó csapat miatt utaztunk el odáig. Ez megnehezítette a világbajnokságra való készülést, mert egy hét különbség volt a 2 verseny között. 1 hetünk volt arra, hogy otthon visszaálljunk az időeltolódásból, és azután már utaztunk Kazanyba, ahol 2 órási időeltolódás van, tehát összesen 9 órát kellett volna „átállni”, de megérte bevállalni ezt. Kolumbiában hatodikok lettünk a váltóval, ami nagyon jó eredménynek számít, és természetesen hatalmas élmény volt számunkra átélni ezt a versenyt. Tavalyelőtt nem tudtam az érettségi miatt uszonyos gyorsúszásban elindulni, így nagyon nagy lendülettel álltam oda mind a 3 versenyszámmhoz és nemcsak a versenyre való fizikai felkészülés vitt a világsúccsok idején belülről és az érmekhez, hanem az erősebb motiváció is segített.

Több országos bajnoki címmel is rendelkezik a nemzetközi versenyeken megszerzett érmei mellett. Van-e olyan eredmény, amit mérőföldként említene meg az eddigi pályafutásában?

Még ifjúsági korosztályúként voltam kint az első nemzetközi versenyemen 2008-ban Kolumbiában. Akkor lettem először junior világbajnok. Kolumbiában nagyon szeretik, ha történik valami az országban, emiatt nagyon sokan ott voltak a versenyen, autogramokat kértek, fotózkodtunk az emberekkel és sosem voltam még úgy megtisztelve, mint akkor. A legszebb élményemnek pedig a 2011-es évet mondhatom, amikor hazai közönség előtt lehettem junior Európa-bajnok felnőtt világsúccsal, majd 2 és fél hét múlva megjavítva az időmet a hódmezővásárhelyi felnőtt Világbajnokságon is meghallgathattam a Himnusz.

Fiatalkora ellenére, ha nem is mindent, de már nagyon sok mindent elért. Mi az, ami napról-napra motiválja az edzéseken és a versenyeken a rajtkőnél állva?

Az mindig motivál, hogy jobb időeredményeket ússzak. Minden évben más motivál. Mivel nagyon szeretem csinálni ezt, szeretek lejárni az edzésekre, szeretem a csapatomat, ezért még nem tudom úgy elképzelni az életem, hogy ez a sport ne legyen a része.

Miért pont a Debreceni Egyetem biológia szakát választotta és van-e már konkrét elképzelése arról, hogy mit szeretne kezdeni ezzel a szakkal a jövőben?

Azért választottam ezt, mert úgy gondoltam gimnazistaként, hogy még ha nem is ezzel a szakkal fogok elhelyezkedni, de az élethez hasznos lesz a biológia. Mindenképp szeretnék majd terepmunkát végezni, hiszen szeretem nagyon a természetet. Emellett az egyetem támogatása is nagyon sokat jelent számomra, hálás vagyok az intézménynek. Eddig minden félévben megpályáztam sportösztöndíjat és ezeket meg is nyertem, ezzel nagy mértékben támogattak, valamint most kaptam meg ismét a „Kiváló Sportolói Oklevelet”, amihez pénzjutalom is társult. Mindez azért fontos, mert ez egy anyagi sportág, felszerelésekre, eszközökre kell beruházni, versenyekre való kiutazást kell finanszírozni, így minden támogatás jól jön.

Mennyire tudja kihasználni az egyetemi éveket a szórakozásra?

Az őszi egyetemi bulikat nem szoktam kihagyni, amikor időm engedi, elmegyek a barátaimmal szórakozni. A tavaszi- és nyári időszakban nem szoktam bulizni, mert akkor vannak a versenyek, ezt olykor nehezen érik meg a barátaim - de már egyre jobban - és aztán szeptemberbe újra berobbanok a társaságomba.

Hogy tudja összeegyeztetni a tanulást és az edzéseket?

Hallottam már az egyéni tanrendről, de nem igazán foglalkoztam vele, mert meg tudom oldani a tanulással együtt is az úszást. Az a stratégiám, hogy első félévben minél több tárgyat és kreditet felveszek, második félévben, pedig amikor már készülünk a világtversenyekre, akkor csak a minimálisan szükséges kreditet és tárgyakat veszem fel, ami elegendő egy félév teljesítéséhez. Így valószínűleg időben be tudom majd fejezni az egyetemet. Véleményem szerint a sport és a tanulás bizonyos szinten összeegyeztethető, ezért a legfőbb jövőbeli célom is az, hogy a 2 év múlva megrendezésre kerülő Világtétákon érmet szerezzek úgy, hogy közben folyamatosan a lehető legjobb eredménnyel tanuljak az egyetemen is.

Milyen versenyekre készül most?

Nem régen kivételesen uszonyok nélkül álltam rajthoz a Magyar Egyetemisták és Főiskolások Országos Bajnokságán, mégis sikerült 50 m-en és 100 m-en is elsőként célba érnem. A női 4x100 m-es vegyes váltóban (a húgommal, Flórával) és az intézmények közötti 10x50 m-es gyorsváltóban pedig bronzérmet szereztünk a Debreceni Egyetem csapatával. Számomra mindig az a fontos, hogy minden évben az egyéni legjobb időmet ússzam, örülök, hogy ez most különösen jól sikerült. Az őszi szezonban jobban belefér a „sima” úszás a felkészülésünkbe, de még hátra van az év utolsó uszonyos- és bűvárúszó versenye, a Rövidpályás Országos Bajnokság, amin szeretnék a lehető legjobban teljesíteni uszonyokkal is.

Miért ajánlaná ezt a sportágat a fiataloknak?

Legfőképpen azért, mert nagyon élvezetes és érdekes az a sebesség, amit az ember el tud érni az uszonyok segítségével. Az a tapasztalatom, hogy az embereknek rendkívül megtetszik a sokféle eszköz és az, hogy ezeket rengetegféle módon lehet variálni az edzések alkalmával. Mindenkinek ajánlom azt, hogy egyszer próbálja ki az uszonyos-, és bűvárúszást, mert megéri.

Petráról további érdekességeket és naprakész információkat találsz a Facebook oldalán: <https://www.facebook.com/SenanszkyPetra>

Brutális kémia – „A szépséget mindenki másban találja meg”

Nagy Gergő Zoltán, a DE Szerves Kémiai Tanszékének doktorjelöltje, az Auro-Science Consulting Kft. területi képviselője, a Spektrum csatorna Brutális Kémia című televíziós műsor főszereplője, műsorvezetője. A négy részből álló sorozatban látványos kémiai kísérleteket mutatnak be, ezzel demonstrálva azt, hogy a kémia nem csupán látványos, hanem érdekes is.

■ PÁLÓCZI ALEXANDRA • FORRÁS: EGYETEMI ÉLET

Mikor kezdett el érdeklődni a kémia iránt és mikor vált szenvedélyévé ez a tudományág?

Tulajdonképpen, amikor először találkoztam vele, már azonnal érdekelni kezdett és hamarosan szenvedélyemmé is vált. Általában hetedik osztályban szokták elkezdni a gyerekek kémiai képzését, ez velem is így történt, s már akkor valamilyen rejtélyes oknál fogva az átlagnál jobban érdekelt. Élvezetesnek találtam, hogy szórakozásból végiglapoztam a kémia könyvet és előre megtanultam a tananyagot. Az általános iskolai pályafutásom akkor csúcspontjára ért ki, amikor hobbiból megtanultam a periódusos rendszer összes elemének képletét kívülről. Ezt észrevette az akkori kémia tanárom és benevezett az első versenyemre.

Ezek szerint a pályaválasztás az Ön számára nem okozott nehézséget, de miért pont a Debreceni Egyetemet választotta?

Valóban, a 13-14 éves gyerekeknek nincs konkrét elképzelésük, hogy mivel szeretnének foglalkozni egy életen keresztül, azonban abban a szerencsés helyzetben voltam, hogy nekem nagyon is volt elképzelésem. Céltudatosan választottam a debreceni Erdey-Grúz

Tibor Vegyipari és Környezetvédelmi Szakközépiskolát a mostani Debreceni Vegyipari Szakközépiskolát, majd később egyértelmű volt számomra, hogy a Debreceni Egyetem vegyész szakján szeretnék továbbtanulni.

Az egyetemen is hamar felfigyeltek Önre?

Az egyetem kezdetén semmiben nem voltam különlegesebb, mint a többi hallgató. Ahogy éreztem mindenkinek volt egy félév előnye, aki a vegyipariból jött. Akkor volt, hogy olykor meg tudtam villantani a tudásomat, de egyáltalán nem számítottam csodabárnak.

Hogy került a Spektrum csatorna Brutális Kémia műsorába?

A történet sokkal korábban kezdődött: 2011-ben a Kutatók Éjszakáján készült egy összefoglaló videó, amelyben a mi tanszékünk látványos kémiai kísérletei is szerepeltek. Ez felkerült a YouTube-ra is, s amikor a Spektrum eldöntötte, hogy el szeretné készíteni ezt a műsort, egy megbízott cég munkatársai, akik az interneten keresték a műsor főszereplőjét, rábukkantak többek között erre a videó-

ra is. Felhívtak engem, sok másik jelölttel együtt, behívtak szereplőválogatásra és egy több lépcsős casting után esett rám a választás.

Hogyan zajlott a forgatási folyamat? Mennyiben volt másabb kamerák előtt kísérleteket végrehajtani?

Rendkívül ambivalens érzések kavargtak bennem és ez a mai napig nem változott. Voltak nagyon jó napok, azonban voltak nagyon nehezek is, hiszen ez tényleg komoly munka és nem feltétlenül a kamerák miatt. Mindig is szerettem szerepelni, de a folyamat nagyon fárasztó, hiszen amit a nézők a képernyő előtt látnak az csupán a befektetett munka 10 %-a.

Mennyire elégedett a végeredménnyel?

Soha nem lehet az ember teljesen elégedett, ha újra felvehetnénk, akkor sok mindent másképp csinálnék. Azt fontos kiemelni – ahogy a nézők is láthatják – egyik kísérletet sem laboratóriumi körülmények között végeztünk, tehát szokatlan volt az egész helyzet. Többször meg kellett ismételni a felvételeket és emellett még ott voltak a személyes teljesítmények. Ugyanakkor a most elkészült részek sem lettek rosszak, kiindulási pontnak tökéletesek.

Milyen kísérleteket végez a műsorban?

Négy epizódot forgattunk le, mindegyik résznek más lesz a tematikája. Az oxidáció című epizódot már bemutattuk, a következő a katalízis lesz, utána pedig lesz még egy égésről és egy fémekről szóló rész. Ezek köré épülnek a kísérletek, amelyek tudományos szempontból unalmasnak mondhatóak, hiszen ezek jól ismert reakciók, s csupán demonstrációs célt szolgálnak. Tudományos eredmények nem igazán vannak a kísérletek mögött, inkább látvány volt az elsődleges. Változatos kísérleteket próbáltunk tehát bemutatni, amelyek között van néhány igazán veszélyes is. A cél az volt, hogy megmozgassa a televízőzők fantáziáját és gondolkodásra készítse őket.

Volt az átlagosnál is veszélyesebb kísérlet?

Lényegében folyamatos volt a veszély, a tizenkét napos forgatás végén tudtam csak megnyugodni, amikor tűzijátékot csináltunk és pirotechnikusok segítettek ebben.

Hogyan foglalná össze pár mondatban, hogy miért érdekes tudomány a kémia?

Minden tantárgy érdekes valamiért, nem tudnék unalmas tárgyakat felsorolni. Inkább az a lényegesebb, hogy kinek mi az érdekes, ki milyen beállítottságú, ugyanakkor mindenkiben megvan egy alapszintű tehetség, érdeklődés a kémia iránt. Sokszor az a baj, hogy ezt a kíváncsiságot a kémia és tágabb értelemben a természettudományok iránt elfolytjuk magunkban, mondván, hogy „úgysem érdekes, úgysem értem meg...” A hiba az oktatási rendszerben is van. Az eredeti kérdésre visszatérve: nem igazán tudnám megmondani, hogy miért érdekes a kémia. A szépséget mindenki másban találja meg, én a kémiában, ugyanakkor nagyon nyitott vagyok a humán tudományok felé is.

A határnyitás negyedszázada

A magyar-osztrák határnyitás 25. évfordulója alkalmából nagyszabású programsorozatot szervezett a Debreceni Egyetem 2014. október 15-31. között, melynek keretén belül az Alumni Központ „Debreceni hallgató voltam 1989-ben” címmel hívta keresztasztal-beszélgetésre az egykori öregdiákokat.

■ BALOGH FRUZZSINA

A programsorozat a *Görbe tükör* elnevezésű országos vándorkiállítás megnyitójával kezdődött október 15-én, melyen karikatúrák idézték meg a rendszerváltozás viszontagságait. Papp Klára dékán asszony úgy fogalmazott, az alkotások nem csupán '89-ről, hanem az azóta eltelt évtizedek tanúságairól is szólnak. Balatoni Mónika kulturális diplomáciáért felelős államtitkár szerint a karikatúra jó szemléltető eszköz arra, hogy ez a diskurzus befogadható legyen a fiatalság számára, sokrétűen adaptáló és értelmező médium.

A számos beszélgetésen és eszmecsere az események aktív résztvevői és ismerői tolmácsolták az érdeklődőknek a történeteket. A Páneurópai-piknikről és a határnyitásról tartott kerekasztal-beszélgetésen Pallai László történész elmondta: az 1989. augusztus 19-i piknik gondolata épp Debrecenben fogalmazódott meg. Az esemény egykori főszervezője, Filep Mária úgy fogalmazott, akkor nem érezték forradalomnak, céljuk a határnyitás volt, az Európát kettészelő vasfüggöny lebontása.

A Germanisztikai Intézet nagyszerű interaktív vetélkedőt szervezett a hallgatóknak „Falak Európában. Határátlépések és választóvonalak térben és időben” címmel, míg a Történelem Intézet „Volt egyszer egy rendszerváltás” elnevezéssel nyitott beszélgetéseket, többek közt a szocializmusban működő állambiztonsági szolgálatok működéséről.

Mit is jelentett egyetemistaként megélni az eseményeket?

Az Alumni Központ rendezvényének a Lovarda adott otthont október 22-én, az egyetem egykori hallgatóit invitálva a kerekasztal mögé: Broszman György, Várkonyi Attila (DJ Dominique), Pósn László, Rácz Róbert, Sinka Andor, Szekanecz Zoltán, Széles Tamás, Szőnyi Mihály és Tóth Szilárd emlékeztek vissza a rendszerváltó évekre.

Vajon '89 azt hozta-e magával, amit vártunk? Döntően megváltoztatta-e az életünket? - tette fel a kérdést Jávor András rektorhelyettes úr. Az est fontos üzenetként fogalmazta meg, hogy mindenkire másképp hatott ez a változás, épp ezért másfajta megközelítésekből értelmezhető. Az alumni közösség csaknem 8600 tagját az az erő és tudatosság képes érdekcsoporttá tenni, melyet részben a volt hallgatók élményei adnak.

Broszman György pedagógus szólalt fel először az emlékeztető '89-es tavaszi egyetemi napokról, a budapesti tüntetés és a román forradalom után már itt is megélnékültek az események.

Pósn László országgyűlési képviselő hozzátette, a hallgatói lét merev szerkezete '88-'89 után kezdett oldódni, üstöt kongatva demonstráltak az egyetem Díszudvarán a diákok, a képzéseken belüli választhatóságért és csoportbeosztásért.

Sinka András vállalkozó hangsúlyozta: a vasfüggöny leomlása a

világ kinyílását jelentette az egyetemistának, tudományos cikkek jelenhettek meg, nemzetközi percepciók, tudományos elvegyülést teremtett külföldön a kutatóknak.

Pár év alatt alakult ki egy teljesen új rendszer, új kontextus jött létre, melyet meg kellett tanulnunk értelmezni – fejezte ki Rácz Róbert kormány megbízott. Felidézte, amikor 1989-ben Szász Tibor tanár úrnál vizsgáztak, s míg a csoport egyik fele bent volt, addig a többiek a Szokol rádió hallgatták, mi zajlik a szomszédos országban.

„Nem voltunk mi rendszerváltók, akkor érkezünk vissza a katonaságból.” - mondta Széles Tamás, a Debrecen Televízió igazgatója. Szerinte a pártosodás eleinte inkább a fővárosban érződött. Viszont 1990 után elért az egyetem falain belülre is, politikai aktivitást vállaltak a hallgatók, jó példa erre az egyetemi bölcsész-reform újragondolása. Nagy szerepe volt az öntevékeny csoportoknak, a hallgatók felszabadító törekvéseinek, mindenki próbált valamit adni az egyetemhez.

Várkonyi Attila abban az időben több mint két évet dolgozott az Egyesült Államokban, de folyamatosan figyelemmel követte a híradásokban a Kelet-Európai történeteket. Úgy fogalmazott,

Amerikában sok mindent megtapasztalt, ami itthon nem látszódnak, bízott benne, hazahozhatja azt az ambíciót, de más volt a fogadtatása. Ennek ellenére nem vágyott vissza.

Szekanecz Zoltán professzor a diákrektoz választás meghatározó élményét és programjukat elevenítette fel: a villamos az egész városban járt, csak a Benczúr Gyula Kollégiumnál nem, így a Klinikától a Benczúrig vonatsínt festettek, maguk is készítenek vonatot, melynek működéséről még videót is forgattak.

-Az előfelvételi rendszerében az egyetemi hallgató egy évig katonai szolgálatát töltötte, így fáradtan, leszerelve kezdte meg az első szemesztert - jelezte Tóth Szilárd egyetemi docens. Egy katonai politikailag megbízható kellett legyen, még csak nem is gondoltan Nyugat felé. A határnyitással ebből a szabályozottságból, bezártaságból lélegezhetnek fel.

Szőnyi Mihály mérnök 29 hónapon át őrizte a határt Sopronnál, irigyen nézve azokat a külföldieket, főként osztrákokat, akik gyakran utaztak át, akár csak egy ebédre. 1989 a lehetőséget jelentette - mondta, ma egy útlevelel bejárhatjuk az egész világot.

A közönség soraiból felvetődött egy észrevétel, miszerint '89-et megélni kegyelmi állapot, és a résztvevők generációjának felelőssége, hogy átadják a múltból való tudásukat. Broszman György kifejezte, az oktatásnak és családnak valóban komoly szerepet kell vállalnia abban, hogy kinevelje saját gondolkodó nemzedékét, akik képesek véleményformálásra, ezzel egyben saját környezetük megjobbítására. A kortárs történelem nincs még kanonizálva, de a kódok működnek, így az edukáció és az emlékezet közvetítése is. Szekanecz Zoltán hozzátette: azért is kötelességünk erről beszélni a következő nemzedéknek, hogy ne torzuljon a történelem.

Milyen értelmezési keretei lehetnek a kortárs történelemnek, miként közvetíthető, milyen eszközökkel és narratívák segítségével adaptálható ez a diskurzus?

A határnyitásra emlékező programsorozat záró akkordjaként efféle keretként szolgált a Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszék hallgatói és munkatársai által rendezett Rendszerváltó Slam-Poetry Bajnokság Simon Márton költő és slammer meghívásával. A műfaj a költészet, rap és előadóművészet elemeit ötvözve kínált színpadot a fiatal tehetségeknek, hogy slamben mondják el, őket hogyan érintette a rendszerváltozás szele. Az esti Campus party-n az 1980-as évekbeli öltözékeket elevenítette fel a diákság.

Jubilánsok 2014

2014 az egyetemi

Az Állam- és Jogtudományi Kar és a Bölcsészettudományi Kar is fennállásának századik évfordulóját ünnepelte a 2014/15-ös tanév őszi szemeszterében.

A Debreceni Magyar Királyi Tudományegyetemet 1912-ben alapították, ám az oktatás két évvel később kezdődött.

■ SZABÓ LÁSZLÓ

Állam- és Jogtudományi Kar

Az 1912-ben létrehozott debreceni egyetem alapító karaként jött létre tizenkét tanszékkal a Jog- és Államtudományi Kar. A Református Kollégium épületében és a belvárosban bérelt helyiségekben 1914 ősztől működő kart is érintették a háborús nehézségek, tanári közül többen – hosszabb-rövidebb ideig – a frontokon harcoltak. A Debreceni Egyetem főépületének 1932-es átadásával az oktatás körülményei jelentősen javultak, a Jog- és Államtudományi Kar a II. világháború előtt a hallgatói létszámokat és a tanszékek számát tekintve mindvégig az egyetem legnagyobb kara volt.

A háborús időszakban az egyetem és a jogi kar is egyre nehezedő feltételek mellett dolgozott, az 1944/45. tanévben csak az egyetlen Debrecenben maradt professzor, Szentpéteri Kun Béla önfeláldozó munkájának volt köszönhető, hogy a jogi oktatás kontinuitása fennmaradt az egyetemen. A jogi képzéssel kapcsolatos reform-elképzeléseknek és a megfelelő politikai beállítottságú tanárok hiányának köszönhetően a kormányzat a debreceni jogi kar megszüntetése mellett döntött 1949-ben – a jogászképzés majd csak 47 év múlva indult újra Debrecenben. Az egyetem, a város és a régió

régi álma vált valóra a képzés megindulásával: 1996. szeptember elején 100 nappali tagozatos hallgatóval indult újra Debrecenben a jogászképzés, akkor még intézeti formában. A Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara 2003. szeptember 1-jétől fogadja a hallgatókat.

A centenárium alkalmából a kar november 7-én rendezett ünnepi konferenciát, amelyen Szabadfalvi József dékán emlékeztetett arra, hogy az 1914-ben indult oktatásban részt vevő jogászprofesszorok nagyban hozzájárultak az egyetem tekintélyének és státuszának megszilárdításához, kilenc jogász rektort adott a kar az intézménynek. A kar előtt álló lehetőségek sorában kiemelte a 2014-ben indított, Nyugat-Európában népszerű európai és nemzetközi üzleti jogi – angol nyelvű – képzést, amely a hazai és külföldi hallgatók számára egyaránt vonzó lehet. A centenáriumi ünnepségen részt vett Trócsányi László igazságügyi miniszter és Handó Tünde, az Országos Bírósági Hivatal elnöke is. Trócsányi László a magyar jogászképzés helyzetének értékelésekor hangsúlyozta, a fiatal jogászok nem küzdenek elhelyezkedési problémákkal, a munkaerőpiac felszívja őket, vagyis nincs túlképzés az országban ezen a területen.

centenáriumok éve

Bölcsészettudományi Kar

Száz évvel ezelőtt harmincegy hallgató iratkozott be a Debreceni Magyar Királyi Tudományegyetem Bölcsészeti-, Nyelv és Történettudományi Karára, amelynek gyökerei a debreceni Református Kollégiumban keresendők. A feljegyzések szerint a XVIII. század végén már öt állandó tanszéke volt a Kollégiumnak, ebből három tanszéken oktatták a filozófiai tudományokat. Az akkoriiban megindult gyors fejlődés eredményeképpen az 1840-es évek végén már öt professzor foglalkozott a bölcsészeti oktatással. A döntő fordulat 1908-ban következett be, amikor létrejött a református Bölcsészeti Akadémia és szerény keretek között ugyan, de a tanárképzés is megindulhatott. A református Bölcsészeti Akadémia alig néhány éves működés után az 1913–14-es tanévvel befejezte működését, majd 1914 szeptemberében átadta helyét az egyetemi bölcsészkar fakultásnak.

A II. világháború jelentős változásokat hozott a kar életében, 1944 őszén a front elérte Debrecent, ezért az oktatók és hallgatók jelentős része elmenekült a városból. Az 1949-ig tartó átmeneti időszakban kicserélődött az oktatói állomány, megváltozott a hallgatók társadalmi összetétele, megszűnt a filozófia és az idegen nyelvek oktatása, 1949-ben kiváltak a természettudományos tanszékek és önálló kart alapítottak. A Bölcsészettudományi és Természettudományi Karokból 1952-ben jött létre a Kossuth Lajos Tudományegyetem, amely a rendszerváltást követően megkezdődött egyetemi integráció létrejöttéig, a 2000-ben alakult Debreceni Egyetem indulásáig létezett. Jelenleg tíz intézettel, huszonhat tanszékkal, négy doktori iskolával és háromezer hallgatójával a Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Kara az ország egyik legjelentősebb humán- és társadalomtudományi képzőhelye és kutatóközpontja.

A Bölcsészettudományi Karon folyó oktatást és kutatást a dinamikus megújulás és a kor kihívásaira való válaszadás igénye jellemzi, mint a tudomány más területeit. A bölcsészettudományok ugyanolyan alappillért jelentik a tudás alapú gazdaságnak és társadalomnak, mint a műszaki vagy az élettudományok – hangsúlyozta Papp Klára dékán azon a centenáriumi ünnepségen, amelyet október 8-án rendeztek az egyetemen.

A jubileumi rendezvényen több kitüntetést is átadtak a Bölcsészettudományi Kar életében meghatározó személyiségeknek, akik sokat tettek a kar működésének biztosításáért, akik kitüntek a tudományos és oktatási tevékenységének irányításában, és akiknek a munkássága a bölcsész- és társadalomtudományok fejlesztése terén kiemelkedő. A kar működésének 100. évfordulója alkalmából Szilágyi Imre grafikus készített művészi oklevelet, amely a főépület és a kar első dékánja, Pokoly József portréjának felidézésével egy egyedi rézkarcot tartalmaz. A kitüntetést elsőként a Debreceni Egyetem rektora és kancellárja, Szilvássy Zoltán és Bács Zoltán vehették át, de a kar volt dékánjait, dékánhelyetteseit, akademikusait, meghatározó professzorait és hallgatói vezetőit egyaránt kitüntették. A Bölcsészettudományi Kar Emlékérme kitüntetést Abádi Nagy Zoltán, a KLTE volt rektora, Lenkey Béla, a KLTE Baráti Kör elnöke és Solymosi László akadémikus vehették át.

A DE kiváló sportolói

A Debreceni Egyetem életében fontos szerepet tölt be a sport. Egyetemünkön a hallgatói sportolási lehetőségek és a testnevelés órák biztosításán túl nagy szerepet kap a versenysport. Hallgatóink az elmúlt tanévben is kiválóan szerepeltek a Magyar Egyetemi- Főiskolai Sportszövetség versenyein, bajnokságain, valamint egyéb sportági versenyeken. Sportolóink között tudhatjuk többek között az olimpiai bajnok Risztov Évát is.

A Debreceni Egyetem 2006-ban alapította a „Debreceni Egyetem kiváló sportolója” címet. Az egyetem rektora által adományozott elismerő oklevelet azok a hallgatók kaphatják meg, akik az adott tanévben kiemelkedően szerepeltek a hazai és nemzetközi versenyeken, egyetemi bajnokságokon.

A Debreceni Egyetem sportját a DEAC Sport Nonprofit Közhasznú Kft. segíti, de több városi egyesülettel van együttműködési megállapodása egyetemünknek. A DEAC 16 szakosztályában közel 600 sportoló - ebből több mint kétszáz egyetemi hallgató és dolgozó - képviseli az intézményt a felsőfokú oktatási intézmények sporteseményein és a nemzeti bajnokságokon.

A Magyar Egyetemi - Főiskolai Országos Bajnokságon (MEFOB) a 2013/2014-es tanévben 19 versenyen vett részt a Debreceni Egyetem több mint 200 hallgatója, akik összesen 21 aranyérmet, 23 ezüstérmet és 9 bronzérmet szereztek, amellyel az egyetemek közötti versenyben is előkelő helyet foglalunk el.

A rektor az elmúlt tanévi eredmények alapján 16 kiváló sportteljesítményt elért hallgatónak ítélte oda a Debreceni Egyetem Kiváló Sportolója kitüntető címet a karok és a Hallgatói Önkormányzat javaslatára. Az elismerő oklevéllel az adományozás évének első napján érvényes minimálbér összegének megfelelő pénzjutalom is jár.

A Debreceni Egyetem Kiváló Sportolói a 2013/14-es tanévben:

Bács Csaba – NB I-es kosárlabdázó, a MEFOB bajnokság és az Európai Egyetemek bajnokságán 7. helyet elért csapat tagja, műszaki menedzser szakos hallgató

Bakosi Péter Béla – felnőtt válogatott atléta, országos bajnok magasugró, MEFOB bajnok, gazdaságinformatikus szakos hallgató
Biczó Bence – Universiade bajnok és Európa Bajnokság 2. helyezett úszó, sportszervező szakos hallgató

Gál Krisztián – NB I-es kosárlabdázó, a MEFOB bajnokság és az Európai Egyetemek bajnokságán 7. helyet elért csapat tagja, kereskedelem és marketing szakos hallgató

Gonda Daniella Csilla – válogatott tollaslabdázó, MEFOB bajnok, felnőtt csapatbajnoki 2. helyezett, Magyar Bajnokság egyéni 3. helyezett, anglisztika szakos hallgató

Mezei Gergő László – transzplantáltak VB I. helyezett atléta, igazgatósszervező szakos hallgató

Mezei László – NB I-es kosárlabdázó, a MEFOB bajnokság és az Európai Egyetemek bajnokságán 7. helyet elért csapat tagja, villamosmérnök szakos hallgató

Müller Anita – felnőtt magyar bajnokságon 2. helyezést ért el kyokushin karate sportágban, ápolás és betegellátás-gyógytornász szakos hallgató

Pék Dávid – NB I-es kosárlabdázó, a MEFOB bajnokság és az Európai Egyetemek bajnokságán 7. helyet elért csapat tagja, pszichológia szakos hallgató

Risztov Éva – Olimpiai- és Európa bajnok úszó, igazgatósszervező szakos hallgató

Sárkány Fanni – korosztályos és felnőtt válogatott atléta, felnőtt magyar és MEFOB bajnok, anglisztika szakos hallgató

Senánszky Petra – világbajnok uszonyosúszó, MEFOB bajnokság 1. helyezettje, biológia szakos hallgató

Serra Solt Tőhötöm – válogatott kerettag vívó, MEFOB bajnok, kereskedelem és marketing szakos hallgató

Szarka Dávid Gábor – NB I-es kosárlabdázó, a MEFOB bajnokság és az Európai Egyetemek bajnokságán 7. helyet elért csapat tagja, mezőgazdasági mérnök szakos hallgató

Szenes Mátyás – válogatott bűvárúszó, jogász hallgató

Varsányi Nóra – NB I-es kézilabdázó, sportszervező szakos hallgató

Első éjszakám az egyetemen

Sajtóreferensként napi nyolc órát töltök el a Debreceni Egyetem Főépületében. Egy-egy hosszabb napon, vagy télen már sötétedik, mikor a napi rutint (ami persze sohasem mondható annak) letudva, fáradtan hazaindulok. Mégis kislányos izgalom fogott el, mikor közeledett az a bizonyos szeptember 26-ai este. A Kutatók Éjszakája.

■ TERHES BRIGITTA

Habár az egyetem már nyolcadik alkalommal csatlakozott az országos kezdeményezéshez, először volt szerencsém részt venni, és egy rövidfilmet készíteni a programokról, melyek közül választani sem volt egyszerű. „Idén rekordszámú program várja a tudomány titkai iránt érdeklődőket” – olvastam az ajánlóban. Remek – gondoltam – így még nehezebb lesz a döntés! Kutakodtam az interneten, ikszelgettem a programfüzetben, hogy a számomra legérdekesebbnek ítélt bemutatókról és előadásokról semmiképpen se maradjak le.

Már kora délután özönlöttek a látogatók az Egyetem térre. Az általános vagy középiskolás osztályok látványa még nem is tűnt szokatlannak, de a számtalan kisgyermekes család jelenléte annál inkább. A sajátomé pedig végképp. Nem csoda. Az Aulát Lego robotok töltötték be. A National Instruments jóvoltából idén sem maradt el a LEGO robot programozó verseny. Gyerekek és felnőttek egyaránt tátott szájjal figyelték az ügyes szerkezeteket, és még ügyesebb, de annál fiatalabb alkotóikat. Ötéves lányomat és harminc feletti apukáját sem lehetett elrángatni az építőköcskák tízezrei közül, úgy-hogy nélkülük indultam tovább.

Programlistám következő állomása a Kémia Épületbe vezetett, ahol a folyóvizes laboratóriumban végignézhettem, hogyan alakult ki a Grand Canyon. Egy helyiséggel arrébb pedig egy szélcsatorna kísérleten láthattam, hogyan mozognak erős szélben a homokbucák. Mindkét helyszínen interjút is készítettem a kutatókkal, így homokkal a cipőmben és a fülemben indultam a klinikára, helyszínelni.

Már a hatósági és igazságügyi boncolások folyamatáról tartott előadás sem volt semmi, de aztán jött a java. Az udvaron a megyei rendőr-főkapitányság valódi helyszínelő-kocsija várt minket, amit belülről is alaposan szemügyre vehettünk. A filmekből jól ismert hatalmas alumínium koffer is előkerült, sőt ujjlenyomatot is vetünk különböző felületekről.

Kis családom közben megunt a legozást és történelmi túrára indultak a Főépületben. Üzenetet küldtek, hogy a könyvtárba is benéznek, ahol egy rendhagyó barangoláson mutatták be a gyűjtemény féltett darabjait. Én inkább az Élettudományi Központba indultam, hogy megtudjam nyerített-e a szalámi?! A laboratóriumi bemutatón olyan genetikai vizsgálatot láthattunk, melynek segítségével az állatfajok közötti különbségek DNS szinten kimutathatók tejből, húsból vagy akár készételből.

Visszatérve a Főépületbe beültem egy „bíróági tárgyalásra”, majd gondoltam tankolok egy kis néprajzi tudást. A III. emeleten tartott „divatbemutatón” megcsodáltam három tájegység népviseletét, szerény tudásommal megpróbáltam kitalálni, hogy melyik növény a citromfű, a zsálya vagy a rozsmaring, és jóslottam a vajakos aszszonnyal.

Aztán futás vissza a Kémia Épületbe. Még éppen időben, ugyanis ha lett volna, még a csilláron is lógtak volna az vendégek a K/2-es előadóban. A Látványos kémiai kísérletek című bemutató igen-

csak hű volt nevéhez. Sőt. A Kémia Intézet munkatársai valóban mehökkentő és sokszor humoros kísérletekkel kápráztatták el a közönséget. Fagyasztottak, robbantottak, eltüntettek, világítottak, égettek, kotyvasztottak, mint egy boszorkánykonyhában.

Mire észrevettem magam már este 11 körül járt az idő, úgyhogy ideje volt hazaindulni. Pedig szerettem volna még megnézni a nagyító alatt a világot, az ATOMKI udvarán, megtudni, hogy mi a kapcsolat a spagetti és a földrengés között, hogyan használhatók a drónok a hétköznapi életben, hogyan lehet hangyafarmot létrehozni egy íróasztalon, miként kommunikálhatunk a növényekkel vagy mire képes a mikrobeszét.

Persze a lányom kipróbálta a kisvasutat, ami a campusok között szállította az érdeklődőket, és a programokon gyűjtött pontjaival ajándékot is kapott. Elújságolta, hogy találkozott Edével, a Debreceni Egyetem kabalaállatával, játszott folktivity-t, beült egy pneumobilba és mit hallott az indiánokról. Lefekvés előtt pedig azt mondta: Anya, én is szeretnék egyetemre járni!

Akikre büszkék vagyunk

■ Pedagógusnapi elismerés

A Debreceni Egyetem több oktatója vehetett át kitüntetést Pedagógusnap alkalmából a május 30-án, Budapesten rendezett ünnepségen:

- Kiemelkedő oktatási, kutatási és nevelési munkája elismeréseként Szent-Györgyi Albert-díjban részesült **Csiba László**, az Általános Orvostudományi Kar egyetemi tanára, a Neurológiai Klinika igazgatója.
- Kiemelkedő hatású oktató, nevelő és a pedagógiai gyakorlatot segítő kiemelkedő tudományos tevékenysége elismeréseként Apáczai Csere János-díjat vehetett át **Szöllősi János**, az Általános Orvostudományi Kar egyetemi tanára, a Biofizikai és Sejtbiológiai Intézet igazgatója.
- Az óvodapedagógus képzés terén végzett kiemelkedő oktatói munkája elismeréseként Brunszvik Teréz-díjban részesült **Pálfi Sándor**, a Gyermekevelési és Felnőttképzési Kar Gyermekevelési Tanszék főiskolai docense.

■ Debreceni kémikusokat díjaztak

- A Temésztudományi és Technológiai Kar Kémiai Intézetének több munkatársa is elismerésben részesült a Magyar Kémikusok Egyesületének május 16-i küldött közgyűlésén.
- Than Károly-Emlékérmeket kapott **Farkas Etelka**, a Szervetlen és Analitikai Kémiai Tanszék professor emeritája. Az elismeréssel azt a kémikust tüntetik ki, aki az egyesületi élet fejlesztésében több éven át kiemelkedő tevékenységet fejtett ki.
- Egyesületi Nívódíjat kapott **Lente Gábor**, a Szervetlen és Analitikai Kémiai Tanszék docense, **Ósz Katalin**, a Fizikai Kémiai Tanszék docense és **Várnagy Katalin**, a Szervetlen és Analitikai Kémiai Tanszék docense, akit az Oktatási Bizottság elnökévé is megválasztottak a küldöttek.

■ Akadémiai pályadíj

Az MTA Környezetvédelmi Tudományos Ifjúsági Pályadíjában részesült a Debreceni Egyetem Ökológiai Tanszékének adjunktusa. Az élő környezettudomány témakörben **Valkó Orsolya** „A talaj magbank szerepe a szikes gyepek biodiverzitásának fenntartásában” című pályamunkájáért részesült az elismerésben.

■ Nívódíjas rektorhelyettes

Az agrártudományban elért kiemelkedő eredményekért az Ukrán Tudományos Akadémia elismerését kapta meg **Nagy János**, a Debreceni Egyetem professzora a Kukoricatermesztés című könyvéért.

■ Elismerések az egészségügyben

Semmelweis-nap alkalmából a Klinikai Központ két orvosa és egy munkacsoportja is kitüntetést vehetett át.

- **Pfliegler György** habilitált egyetemi docenst, a Belgyógyászati Intézet Ritka Betegségek Tanszék vezetőjét Batthyány-Strattmann László-díjjal tüntette ki Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere július 2-án. A díjat hosszú évtizedeken át nyújtott kimagasló, sokoldalú klinikai tevékenysége, lelkiismeretes gyógyító, színvonalas oktató, magas szintű tudományos kutatómunkája, valamint a ritka betegségek ügye iránt való elkötelezettsége, illetve kiterjedt egyetemi közéleti tevékenysége elismeréseként kapta meg.
- **Lőrincz István** egyetemi docens munkáját Pro Sanitate-díjjal ismerték el. A Belgyógyászati Intézet Sürgősségi Nem Önálló Tanszék vezetője több éven át nyújtott színvonalas, lelkiismeretes gyógyító, oktató, kiemelkedő tudományos munkája, példaértékű közéleti- és a hallgatók érdekében végzett kiváló szakmai tevékenysége elismeréseként kapta meg a díjat.
- A **Kardiológiai Klinika Intenzív Osztály Ápolói Munkacsoportja** miniszteri elismerő oklevelet kapott.

■ Elismerő oklevél

A Debreceni Egyetem három munkatársa elismerő oklevelet vehetett át korábbi tevékenysége elismeréseként Szilvássy Zoltántól. A rektor oklevelet nyújtott át **Husi Gézá**nak, aki az elmúlt egy évben megbízott dékánként irányította a Műszaki Kart, **Fábián Gergely**nek, az Egészségügyi Kar leköszönő dékánjának és **Agócsné Ádám Vilmán**nak, aki oktatási igazgatóként töltött be meghatározó szerepet az intézmény életében.

■ Kitüntetések nemzeti ünnepünkön

Nemzeti ünnepünk, augusztus 20-a alkalmából a Debreceni Egyetem több oktatója, kutatója vehetett át magas állami kitüntetést.

- Magyar Érdemrend Középkeresztje polgári tagozat kitüntetésben részesült **Tamássy Lajos**, a matematikai tudomány doktora, a Természettudományi és Technológiai Kar professor emeritusa.
- Kiemelkedő színvonalú munkája elismeréseként Magyar Érdemrend Tisztikereszt polgári tagozat kitüntetést vehette át **Rábai Gyula**, az MTA doktora, vegyész, kémikus, a Természettudományi és Technológiai Kar Kémiai Intézet Fizikai Kémiai Tanszékének egyetemi tanára.

- Magyar Érdemrend Lovagkereszt polgári tagozat kitüntetésben részesült **Maródi László**, az orvostudomány doktora, az Általános Orvostudományi Kar Infektológiai és Gyermekimmunológiai Tanszékének tanszékvezető egyetemi tanára, valamint **Mohos Nagy Éva** operaénekes, a Zeneművészeti Kar tanszékvezető főiskolai tanára.
- Magyar Arany Érdemkereszt polgári tagozat kitüntetésben részesült **Szűcs Edit**, a Műszaki Kar tanszékvezető főiskolai tanára.
- Magyar Ezüst Érdemkereszt polgári tagozat kitüntetését vehetett át **Juhász László**, a Természettudományi és Technológiai Kar Kémiai Intézet Szerves Kémiai Tanszékének egyetemi adjunktusa és **Tóthné Kiss Erzsébet**, az Agrártudományi Központ hivatalvezetője.
- Az agrár-felsőoktatás és a mezőgazdasági vízgazdálkodás területén végzett kiemelkedő munkája elismeréseként az Életfa Emlékplakett Ezüst fokozatában részesült **Thyll Szilárd**, az Agrártudományi Központ professzor emeritusa, **Sárvári Mihály**, a Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar egyetemi tanára pedig az Életfa Emlékplakett Bronz fokozatát vehette át.

■ Miniszteri elismerés

Az oktatás érdekében hosszabb időn át végzett kiemelkedő tevékenysége elismeréseként Trefort Ágoston-díjat kapott **Szaffkó Péter**, a Bölcsészettudományi Kar Angol Amerikai Intézet habilitált egyetemi docense.

■ Elismerés a bölcsészek centenáriumán

Ünnepi tanácsulással és kitüntetések átadásával ünnepelték a Bölcsészettudományi Kar centenáriumát október 8-án a Debreceni Egyetemen. A kar működésének 100. évfordulója alkalmából Szilágyi Imre grafikus készített művészi oklevelet, amely a Főépület és a kar első dékánja, Pokoly József portréjának felidézésével egy egyedi rézkarcot tartalmaz. A kitüntetést elsőként a Debreceni Egyetem rektora és gazdasági főigazgatója, **Szilvássy Zoltán** és **Bács Zoltán** vehették át, de a kar volt dékánjait, dékánhelyetteseit, akademikusait, meghatározó professzorait és hallgatói vezetőit egyaránt kitüntették. A Bölcsészettudományi Kar Emlékérme kitüntetését **Abádi Nagy Zoltán**, a KLTE volt rektora, **Lenkey Béla**, a KLTE Baráti Kör elnöke és **Solymosi László** akademikus vehették át.

■ Megyei Prima-díj

Megyei Prima-díjat kapott **Kövér Katalin** akademikus, a Természettudományi és Technológiai Kar Szervetlen- és Analitikai Kémiai Tanszék egyetemi tanára.

■ Elismerés a színvonalas oktatásért

A Kémia Oktatásért díjjal tüntette ki **Kovácsné Malatinszky Mártát**, a Kossuth Gimnázium vezetőtanárát a Richter Geodeon Alapítvány kuratóriuma, amely azokat a pedagógusokat díjazza, akik több éve elismerten a legtöbbet teszik a kémia iránti érdeklődés felkeltésére, a kémia megszerettetésé-

re, továbbá akiknek tanítványai az utóbbi években sikeresen szerepeltek a hazai és a nemzetközi kémiai jellegű tanulmányi versenyeken.

■ Kitüntetések október 23-i nemzeti ünnepünkön

Nemzeti ünnepünk, október 23. alkalmából a Debreceni Egyetem három kiváló oktatója, kutatója kapott rangos elismerést a várostól.

- Csokonai-díjat a kulturális élet, az irodalom, a művészetek terén kimagasló alkotó tevékenységért, a társadalomtudományok, a közművelődés területén éveken keresztül maradandó értékeket teremtő kiemelkedő munkáért, valamint átfogó életmű elismeréseként adományoz a cívisváros képviselő testülete. Idén **Bartha Elek** néprajztudós, a Bölcsészettudományi Kar Néprajzi Tanszékének vezetője és **Németh Norbert** kutatóorvos, egyetemi oktató, zeneszerző, az Általános Orvostudományi Kar Sebészeti Műtéttani Tanszékének vezetője vehette át az elismerést.
- A Hatvani-díjat a közgyűlés azoknak adományozza, akik a város fejlesztése érdekében a természettudományok, a gazdasági élet, az egészségügy, a szociális tevékenység, az idegenforgalom és a környezetvédelem területén kiemelkedő tevékenységet fejtettek ki, valamint átfogó életművet ismer el vele. Ebben az évben **Tóth Csaba**, az Urológiai Klinika professor emeritusa kapta a kitüntetést.

■ Kitüntetett orvosok

- Állami kitüntetést kapott az egyetem Klinikai Központjának két orvosa, **Orosi Piroska** egyetemi docens és **Nagy Andrea** klinikai főorvos.
- Bathhány-Strattmann László-díjat vett át **Orosi Piroska** egyetemi docens, a Kórházhygiénés Osztály vezetője. A kitüntetést a sokoldalú klinikai tevékenysége, színvonalas oktató-, eredményes tudományos kutatómunkája, valamint a higiénés szakterület iránti elkötelezettsége elismeréseként adományozták a szakembernek.
- Nagy Andrea**, a Gyermekgyógyászati Klinika főorvosa az Emberi Erőforrások Miniszterének Elismerő Oklevelét vehette át lelkiismeretes oktató, gyógyító és tudományos munkájáért. A főorvos kezdeményezte 1999-ben régióinkban a koraszülött-szállítás megvalósítását, melynek irányítását, szervezését most is végzi.

■ Fiatal kutatókat díjaztak

A Természettudományi és Technológiai Kar Szerves Kémiai Tanszékének munkatársai Bruckner Győző-díjat vettek át a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából. A 40 éven aluli kutatóknak adományozott elismerést **Kónya Krisztina**, a Szerves Kémiai Tanszék adjunktusa és **Mándi Attila**, a Szerves Kémiai Tanszék tudományos munkatársa kapta.

2014-ben elhunyt egyetemi dolgozók

Acsádi Miklós fertőtlenítő munkatárs, Kórházhigiénés Osztály, KK

Dr. Aranyosi János ny. egyetemi docens, Sebészeti Intézet, ÁOK

Balogh István ny. tanszéki mechanikus, Orvosi Vegytani Intézet, ÁOKBalogh Lőrinc kertész, Karcagi Kutatóintézet, ATK

Dr. Bognár Katalin tudományos főmunkatárs, Számítógéptudományi Tanszék, IK

Dr. Borbély Szilárd egyetemi docens, Magyar Irodalom- és Kultúratudományi Intézet, BTK

Dr. Buris László professor emeritus, Igazságügyi Orvostani Intézet, ÁOK

Dr. Csikai Gyuláné dr. Buczkó Margit ny. egyetemi docens, Kísérleti Fizika Tanszék, TTK

Dr. Fernezelyi Sándor ny. egyetemi tanár, Építőmérnöki Tanszék, MK

Dr. Fülöp László egyetemi docens, Magyar Irodalom- és Kultúratudományi Intézet, BTK

Dr. Gáspár Rezső ny. egyetemi tanár, intézetigazgató, Biofizikai és Sejtbiológiai Intézet, ÁOK

Dr. Gomez Roberto ny. főiskolai docens, Fizioterápiás Tanszék, NK

Dr. Hancz Gyuláné ny. főiskolai docens, Építőmérnöki Tanszék, MK

Dr. Havas László professor emeritus, Történelmi Intézet, BTK

Dr. Jékel Pál ny. osztályvezető, Igazgatási Osztály, TTK

Juhászné Madai Éva gyógyszerértári asszisztens, Klinikai Gyógyszertár Gyógyszertechnológiai Részleg

Kammerer András trombitaművész, főiskolai tanár, Rézfúvós- és Ütőhangszer Tanszék, ZK

Kányási József oboaművész, főiskolai tanár, Fafúvós Tanszék, ZK

Dr. Kapocsi István tudományos főmunkatárs, osztályvezető, Karcagi Kutatóintézet, ATK

Kővári Artúr Béla kisegítő, Kardiológiai Intézet, ÁOK

Kurucz Éva diplomás ápoló, Élettani Intézet, ÁOK

Dr. Lovas István professor emeritus, Elméleti Fizika Tanszék, TTK

Dr. Módy György ny. egyetemi docens, Történelmi Intézet, BTK

Dr. Nagy Endre ny. egyetemi tanár, Bőrgyógyászati Tanszék, ÁOK

Dr. Nánási Pál professor emeritus, Biokémia Tanszék, TTK

Némethy Sándor ny. főiskolai tanár, Építőmérnöki Tanszék, MK

Nyilas Sándorné ny. ügyintéző, Dékáni Hivatal, MÉK

Puskás Árpád tudományos segédmunkatárs, Karcagi Kutatóintézet, ATK

Dr. Rapcsák Marianna ny. főiskolai docens, Fizioterápiás Tanszék, NK

Dr. Sebestyén Árpád ny. egyetemi tanár, Magyar Nyelvtudományi Intézet, BTK

Sulyok Imre gondnok, Humángenetika Tanszék, ÁOK

Dr. Szabó Péter ny. tanszékvezető, egyetemi docens, Összehasonlító Állatélettani Tanszék, TTK

Dr. Szegedi Gyula akadémikus, professor emeritus, Bőrgyógyászati Intézet, ÁOK

Szekeres Ferencné asszisztens, Humángenetika Tanszék, ÁOK

Dr. Szilágyi Katalin ny. egyetemi adjunktus, Evolúciós Állattani és Humánbiológiai Tanszék, TTK

Dr. Varró Gabriella egyetemi docens, Angol-Amerikai Intézet, BTK

Dr. Vaskó László ny. egyetemi docens, Neveléstudományok Intézete, BTK

Vass Jánosné ny. főnővér, Szemklinika, KK

Dr. Vinczeffy Imre professor emeritus, Vidékfejlesztési és Funkcionális Gazdálkodási Intézet, GTK

*Nyugodjanak békében,
emléküket megőrizzük.*

DEBRECENI EGYETEM FEJLESZTÉSÉÉRT A L A P Í T V Á N Y

A **Debreceni Egyetem Fejlesztéséért Alapítvány** létrehozását az a cél vezérelte, hogy az intézmény polgárai számára olyan programokat, infrastruktúrális és intellektuális fejlesztéseket tudjon megvalósítani, amelyek mind a közösség összetartozását, elmélyítését, mind az intézmény fejlődését, szolgáltatási színvonalának emelkedését szolgálják.

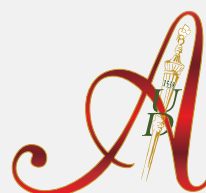
A Debreceni Egyetem Fejlesztéséért Alapítvány céljai:

- A Debreceni Egyetemen folyó oktató-, kutatómunka személyi és tárgyi feltételeinek, új szakok indításának segítése,
- az oktatók foglalkoztatásának, munkájuk infrastruktúrális és szakmai háttere megteremtésének támogatása,
- egyetemi rendezvények támogatása,
- az egyetem értékei megőrzésének, bemutatásának támogatása,
- az egyetem ismertsége növelésének segítése,
- a Debreceni Egyetem komplex hallgatói és intézményi szolgáltatási rendszerének fejlesztése,
- az oktatók, hallgatók és az alkalmazottak sport- és kulturális tevékenységének támogatása,
- közreműködés az egyetem ifjúságvédelmi feladatainak ellátásában és a diákétkeztetésben.

Ön is segíthet céljaink megvalósításában, hiszen az 1% felajánlása nem kerül semmibe, számunkra mégis nagyon fontos!

Kérjük Alumni Közösségünk minden tagját, hogy támogassa adója 1%-ával Alma Materét és a Debreceni Egyetem hallgatóit!

Ezúton is köszönjük önzetlen támogatását!

ALUMNI KÖZPONT

H-4032 Debrecen, Egyetem tér 1.
Telefon: +36 (52) 258-025; (52) 258-028
E-mail: alumni@unideb.hu
Web: alumni.unideb.hu

RENDELKEZŐ NYILATKOZAT A BEFIZETETT ADÓ EGY SZÁZALÉKÁRÓL

A kedvezményezett adószáma:

1 8 1 4 3 7 6 4 - 1 - 0 9

A kedvezményezett neve:

Debreceni Egyetem Fejlesztéséért Alapítvány

TUDNIVALÓK

A nyilatkozatot tegye egy olyan postai szabvány méretű borítékba, amely e lap méretét csak annyiban haladja meg, hogy abban a nyilatkozat elhelyezhető legyen.

FONTOS!

A rendelkezése csak akkor érvényes és teljesíthető, ha a nyilatkozaton a kedvezményezett adószámát, a borítékon pedig az ÖN NEVÉT, LAKCÍMÉT ÉS AZ ADÓAZONOSÍTÓ JELÉT pontosan tünteti fel.

A lezárt, aláírt borítékot küldje el az illetékes adóhivatalnak, vagy adja át munkáltatójának.

különleges magyar borok
boros kellékek
különleges pálinkák
kézzel készített csokoládék
delikáteszek

Seperje be Ön az elismerést!

Szeretné elkápráztatni vendégeit?
Olyan ajándékot szeretne vinni,
amivel garantáltan leveszi a lábáról
a házigazdát, vagy csak saját magát
szeretné meglepni?

Válogasson kedvenc boraiból
Széchenyi utcai üzletünkben, ahol
több, mint 1.000 féle borkülönle-
gességgel, delikáteszekkel és csoko-
ládékkal várjuk Önt is szeretettel.

Borudvar Szakkereskedés
Debrecen, Széchenyi u. 48.
Tel.: +36 52 533 555
Nyitva tartás:
Hétfő-Péntek: 09:30-18:00
Szombat: 09:30-13:30

www.borudvar.hu

KUPON
10%

kedvezmény a Borudvar bármely
termékére!
Érvényes: 2015. 02. 28-ig

KUPON
10%

kedvezmény a Borudvar bármely
termékére!
Érvényes: 2015. 02. 28-ig

KUPON
10%

kedvezmény a Borudvar bármely
termékére!
Érvényes: 2015. 02. 28-ig